

ВЧИТЕЛЬ ВРЯТУВАВ ПОНАД СТО ПОРАНЕНИХ **С.7**

СЕРЕДА
5 листопада 2025 року №45 (1765)

ПРО ЗМІНИ У ВІДСТРОЧКАХ ВІД МОБІЛІЗАЦІЇ **С.8**

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

20 MINUT.UA

З ТРУБИ ВАЛИТЬ ЧОРНИЙ ДИМ, А РЕКОНСТРУКЦІЯ ПОКИ НА ПАПЕРІ

► У Вінниці триває екологічний скандал навколо підприємства, яке виробляє мінеральні добрива. Мешканці мікрорайону Хутір Шевченка роками скаржаться на задимлення та різкий запах, що поширюється над житловими будинками

► Попри перевірки й штрафи, проблему повністю не усунули — люди знову фіксують викиди та вимагають дій від влади. Коли мешканці нарешті зможуть дихати чистим повітрям? **С.4**

ФЕРМЕР СКЛАДАЄ СЛОВНИК ДІАЛЕКТІВ

► Створити «Кісницький діалектичний словник» взявся підприємець із села Велика Кісниця Андрій Федик. Для чого йому це потрібно і як відгукнулися на таку ініціативу односельці? **С.21**

ДЕ МОЖНА ВЗЯТИ ГРОШІ НА БІЗНЕС

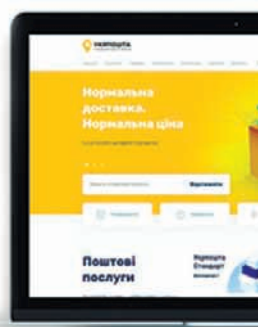
► Саме зараз, під час війни багато міжнародних партнерів пропонують гранти для розвитку або створення бізнесу в Україні. Є й пропозиції від держави. Розповідаємо про актуальні гранти **С.9**

РЕКЛАМА

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачує картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

545654

ПРОДОВЖЕННЯ ПРОЄКТУ

Старт нових секцій вже незабаром

КІЛЬКІСТЬ АКЦІЙНИХ КВАРТИР ОБМЕЖЕНА

від **30 999** ГРН/М²

РАНІШЕ БРОНЮВАННЯ ВІДКРИТО!

www.dobrobud.net

м. Вінниця, вул. Зулінського

☎ 098 051 07 07; 073 051 07 07

557080

ДУМКА

ЮЛЯ ДЯКУН

КЕРІВНИК КРИЗОВОГО ЦЕНТРУ
 «МИ ПОРУЧ»

**Допомагаємо,
 як можемо**

Ще одне звернення після закінчення робочого дня. Вже шосте за останні сім днів.

Жінка і дочка на кріслі колісному шукають притулок. Говоримо телефоном, я розпитую деталі і паралельно пояснюю, чому не можу прийняти її в свій центр. Просто немає умов для крісел колісних. Пропоную допомогу: знайти інший центр, але не у Вінниці. На іншому кінці жінка починає плакати: все одно де, ми замерзаємо, і тут, де ми є, часто просто немає світла.

Від цих слів стає боляче на фізичному рівні. Жінка і дитина з інвалідністю не мають базових речей — тепла.

Працюю, хоча після важкого робочого дня дала собі слово відпочити ввечері. Не сьогодні...

Це ще один напрямок роботи Кризового центру «Ми поруч» — консультування та пошук місця тимчасового проживання для родин у біді, коли наш центр не в змозі прийняти людину чи сім'ю.

Щоб підтримати мою діяльність, оформіть регулярний платіж, нам все ще не вистачає 50-60 тисяч на місяць.

Рахунок ГО Кризовий центр Ми поруч код ЄДРПОУ 44044712 UA9830529900000 26005046111100

ГО «Кризовий центр «Ми поруч»

PayPal ksmiporuch@ukr.net Patreon:

<https://www.patreon.com/ksmiporuch/membership>

НАВІЩО НАВКОЛО «РОСІЇ» ВИКОПАЛИ ГЛИБОКІ ЯМИ?

Пошуки ■ Перед тим, як колишній кінотеатр отримає нове життя у форматі культурно-ділового центру, на цій ділянці працюють археологи. Вони досліджують ґрунт навколо будівлі, адже територія належить до історичного ареалу Вінниці, де могли зберегтися залишки унікальних пам'яток

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095)1039671

Біля кінотеатру на Соборній археологи проводять попередні дослідження перед майбутньою реконструкцією будівлі. Роботи розпочалися через те, що ця територія є історичним ареалом. Тож перед початком будь-яких будівельних робіт тут обов'язково мають пройти археологічні вишукування.

Нагадаємо, рішення про проведення таких досліджень депутати міської ради ухвалили у вересні, коли будівлю колишнього кінотеатру включили до переліку інвестиційних проєктів. На її базі планують створити сучасний культурно-діловий центр.

Нині довкола будівлі працюють археологи Вінницького обласного краєзнавчого музею. Тут проводять попередні археологічні дослідження — шурфування. Усього закладено сім шурфів різної глибини.

— Основне завдання цих робіт — зрозуміти загальну ситуацію. Ми дивимось, де треба буде просто зробити археологічний нагляд, а де — провести повноцінні розкопки, — пояснює в.о. завідувачки відділу археології Вінницького обласного краєзнавчого музею Яна Короленко. — У деяких шур-

фах ми бачимо залишки споруди, найімовірніше, це будівля XIX століття. Але що саме — поки важко сказати, бо ми зачепили лише невеликий фрагмент.

За її словами, у другому шурфі археологи натрапили на уламки керамічного посуду, ймовірно, глечики XIX століття. Утім, більшість шурфів показали лише насипний ґрунт вздовж всієї глибини.

— Від досліджень було більше очікувань, але наразі маємо

«У деяких шурфах — залишки споруди, найімовірніше, це будівля XIX століття. Але що саме — поки важко сказати»

переважно насипний шар. Утім, навіть це важливо для розуміння структури ґрунту та змін, які тут відбувалися протягом останніх століть, — додає Яна.

Фахівці наголошують: такі роботи не зупинять майбутню реконструкцію будівлі, адже головна мета — зафіксувати і зберегти дані про культурний шар міста.

— Чесно кажучи, я не знаю жодного випадку, коли через археологічну знахідку припиняли роботи, — каже Яна Короленко. —

Археологиня Яна Короленко: «Десь треба буде зробити археологічний нагляд, а десь — провести повноцінні розкопки»

Копавши, ми фактично теж руйнуємо шар, але робимо це фахово: усе фіксуємо, фотографуємо, навіть робимо 3D-модель за допомогою лідарного сканування.

Нині археологи завершують обстеження шурфів — найближчим часом їх закопають, оскільки глибина становить кілька ме-

трів і це може бути небезпечно.

Дослідження біля колишнього кінотеатру тривали три дні. Отримані результати стануть основою для подальших рішень — де проводити повноцінні розкопки, а де достатньо буде археологічного нагляду під час майбутніх будівельних робіт.

Друге життя для кінотеатру

Нещодавно «Росію» включили до переліку інвестиційних проєктів. За намірами влади, тут запланували створити багатофункціональний культурно-діловий центр. Глядацька зала буде для проведення різноманітних подій: презентацій, лекцій, концертів, громадських обговорень тощо. Мер Вінниці Сергій Моргунов висловив думку, що громада за власний кошт не зможе перебудувати цей об'єкт. Тому його пропонуватимуть потенційним інвесторам, яких відберуть на міському конкурсі.

— Позиція №1 — реконструкція самого кінотеатру та його збереження. Він залишається у

комунальній власності міста, проте ми даємо можливість побудувати поруч готель чи комерційні приміщення. Наголошую — без житла, без великих торговельних центрів та з обов'язковим збереженням зелених зон, забезпеченням необхідної кількості паркомісць, — сказав міський голова.

Заступник міського голови Ігор Откидач додав, що розпочинають юридично-документальну процедуру, щоб провести конкурс і на архітектурні проєкти, і на визначення інвестора. Попередньо, за його словами, активна фаза проєкту розпочнеться у другій декаді 2026 року.

МИ ЗАПИТАЛИ ВІННИЧАН

Це питання ми ставили нашим підписникам у соцмережах, де вінничани жваво обговорюють найважливіші новини, діляться своїми думками, враженнями та досвідом. Приєднуйтеся до нас у фейсбуці <https://www.facebook.com/20minut.ua> та інстаграмі <https://www.instagram.com/vn20minut/>

ГЕОРГІЙ САМКОВ

— Нашому місту потрібен великий сучасний культурно-спортивний комплекс із трибунами для глядачів.

ЗОЯ МАХАММАДІЄВА

— Створити комплекс, який би поєднав у собі: давню історію Вінниччини, музеї, відпочинкову розвивальну зону та гідну Алею Слави!

МАРИНА МАКСИМЕНЮК

— Зробіть у нас «Діснейленд» місцевий. Це допоможе підтримувати місто фінансово і забезпечувати туристичний трафік.

ЛЮДМИЛА ГНАТЮК

— Тут потрібна концертна зала для дітей і дорослих та глядацька зона для туристів і жителів міста. Навколо будівлі створити паркову зону.

ОКСАНА ЛАВРІВ

— Віддайте цю залу славному «Барвінку». Їм потрібна велика сцена, а не дитячий садочок. Скільки поколінь вивчили.

Що має бути на місці кінотеатру «Росія»?

ХТО ЗАРОБЛЯЄ НА ДЖЕРЕЛАХ БЕЗПЕРЕБІЙНОГО ЖИВЛЕННЯ

Тендери ■ У тендерах на постачання джерел безперебійного живлення часто беруть участь новостворені ФОПи та компанії, які з'явилися вже під час війни. На сьогодні місцева влада закуповує чимало генераторів, зарядних станцій та акумуляторів. То хто отримує мільйони на Вінниччині?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Нещодавно ми розповідали про те, як готується Вінниччина до можливих блекаутів (RIA № 44 від 29 жовтня). У матеріалі ми аналізували публічні закупівлі місцевої влади засобів, які забезпечують роботу під час відключень електроенергії.

У цій же статті хочемо розповісти про те, хто отримує мільйони та сотні тисяч гривень на цих закупівлях. Дані брали з [bi.prozorro](#) за останні два роки. Ми розглядали джерела безперебійного живлення, а саме генератори, акумулятори та зарядні станції.

Найбільше за останні два роки на продажі джерел безперебій-

ного живлення заробив ФОП Лук'ян Михайло Федорович. Поточна сума укладених з ним договорів станом на сьогодні становить 46,2 мільйона гривень. Проте у нашому ТОП-10 є компанія «Компанія Укрсервіс», власником якої, згідно з YouControl, також є Михайло Лук'ян. Тому до його заробітку можна додати ще 1,1 мільйона гривень.

Це вінницький підприємець: ФОП зареєстрований ще у 2001 році, а компанія — з 1999-го. Обидва фігурували у розслідуванні Центру журналістських розслідувань щодо продажу електротоварів, виготовлених в окупованому Криму.

Ще одна компанія, яка заробила на продажі засобів безперебійного живлення, — київська ТОВ

«Торгова компанія «СЕК». Її власницею, згідно з YouControl, є Віра Колісниченко (90%), а решта 10% належать Акціонерному товариству у «Закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд «Едванс Капітал».

Трійку лідерів закриває ТОВ «Промавтоматика Вінниця» — досить відома вінницька компанія, яка займається виробництвом електроніки. Її власником є Михайло Ганчук.

Найбільше за останні два роки — 46,2 мільйона гривень — заробив вінницький підприємець

Решта компаній у більшості не мають скандальної репутації. Багато з них — досить нові. Наприклад, ФОП Мокрій працює лише 11 місяців, ФОП Танчик — один рік і два місяці, ФОП Щериця — три роки. Інші компанії в середньому працюють останні п'ять-шість років.

Найбільший тендер проводило КУ «Вінницький обласний центр цивільного захисту та матеріальних резервів» на суму 4,9 мільйона гривень. Йшлося про купів-

Багато переможців у держзакупівлях є молодими компаніями. Їм у середньому три або п'ять років

лю 22 генераторів. Переможцем у цьому тендері став ФОП Лук'ян Михайло Федорович.

Ще два великі тендери належать Управлінню поліції охорони у Вінницькій області. Йдеться про суми 2,3 та 1,9 мільйона гривень на купівлю акумуляторних батарей. В одному тендері закуповували 3039 штук, а в іншому — 1890 штук. В обох закупівлях перемогла компанія ТОВ «Торговельна компанія «Сек».

Головне управління Державної служби України з надзви-

чайних ситуацій у Вінницькій області закупило 21 генератор за 1,1 мільйона гривень. Перемогу здобула компанія «Промавтоматика».

Ще один великий тендер належить Вінницькому зональному відділу Військової служби правопорядку. Вони купували дизельну генераторну установку з послугами монтажу та пусконаладжувальними роботами за 838 тисяч гривень. Переможцем конкурентного тендера стала ФОП Щериця Катерина Олександрівна.

Хто найбільше вкладає коштів у забезпечення	
Замовник	Сума закупівель, млн грн
КУ «Вінницький обласний центр цивільного захисту та матеріальних резервів»	5,6
Управління поліції охорони у Вінницькій області	4,6
КП «Вінницяміськтеплоенерго»	2,1
Головне управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області	2,1
КП «Вінницька транспортна компанія»	1,6
КЗ «Вінницький ліцей №13»	1,6
Агенція місцевого економічного розвитку міста Ладимир	1,55
ГУ ДСНС у Вінницькій області	1,55
Управління СБУ у Вінницькій області	1,2
КНП «ТМО «Вінницький обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»	1,06

Хто заробив найбільше	
Постачальник	Сума договорів, млн грн
ФОП Лук'ян Михайло Федорович	46,2
ТОВ «Торгова компанія «СЕК»	4,3
ТОВ «Промавтоматика Вінниця»	3,3
ТОВ «Смарт Грід»	2,1
ТОВ «Компанія Укрсервіс»	1,1
ФОП Мокрій Юлія Ігорівна	1,06
ТОВ «Стрим Техно»	1,05
ФОП Танчик Андрій Сергійович	1,05
ФОП Щериця Катерина Олександрівна	1,03
ТОВ «Мікс Трейдинг»	0,96

Найбільші тендери		
Замовник	Предмет закупівлі	Очікувана сума
КУ «Вінницький обласний центр цивільного захисту та матеріальних резервів»	генератори	5,2 млн грн
Управління поліції охорони у Вінницькій області	акумуляторні батареї	2,6 млн грн
Управління поліції охорони у Вінницькій області	акумуляторні батареї	2,097 млн грн
ГУ ДСНС у Вінницькій області	зарядні станції	1,2 млн грн
Вінницький зональний відділ Військової служби правопорядку	дизельний генератор	1,165 млн грн
Головне управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області	генератори	1,125 млн грн
КП «Вінницька спеціалізована монтажно-експлуатаційна дільниця з організації дорожнього руху»	акумуляторні батареї	967 тис. грн
Виконавчий комітет Хмельницької міської ради	генераторна установка	880 тис. грн
Тулчинська міська рада	інверторний генератор	870 тис. грн
КЗ «Вінницький ліцей №30 ім. Тараса Шевченка»	генератор	846 тис. грн

«ТРУБА ВАЛИТЬ ЧОРНИМ ДИМОМ, А РЕКОНСТРУКЦІЯ ПОКИ НА ПАПЕРІ»

Голос вінничан ■ У Вінниці триває екологічний скандал навколо підприємства ТОВ «Агровіт Груп», яке виробляє мінеральні добрива. Мешканці мікрорайону Хутір Шевченка роками скаржаться на задимлення та різкий запах. Попри перевірки й штрафи, проблему повністю не усунули

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA,
(093)8905679

ТОВ «Агровіт Груп» вже понад 20 років працює на українському ринку як виробник комплексних мінеральних добрив. Виробництво розташоване на території колишнього хімзаводу, всього за кількисот метрів від житлових будинків. Місцеві жителі роками скаржаться на ядучий дим і різкий запах, що вечорами накриває мікрорайон Хутір Шевченка та досягає густонаселеного Замостя.

Люди неодноразово намагалися привернути увагу до проблеми. Ще у 2021-му мешканці району виходили на пікет, вимагаючи припинити задимлення і перевірити обсяги викидів.

У 2022 році небайдужі зверталися до міської «Цілодобової варти 15-60». Тоді ситуація начебто трохи покращилася — запах став менш відчутним, а повітря здавалося чистішим. Однак із часом усе повернулося.

ПРОБЛЕМА ЗНОВУ ЗАГОСТРИЛАСЯ

Уже на початку вересня 2025 року мешканці почали масово скаржитися на викиди — у соцмережах з'явилися фото та відео, на яких видно, як із труби підприємства вириваються густі клуби сірого диму, що розтікаються над житловими будинками.

За словами людей, найбільше диму видно саме у вечірні та нічні години — тоді, коли екологічна інспекція та інші служби вже не працюють. Водночас клуби диму іноді з'являються й удень.

— Після чергового викиду голова болить, нудить, у багатьох колег сльозяться очі. Ми ж по-руч працюємо, і все це вдихаємо щодня, — говорить співробітниця офісу, що розташований неподалік виробництва.

ПЕТИЦІЯ ЗА ЧИСТЕ ПОВІТРЯ

Третього жовтня вінничанин Дмитро Цісар створив петицію, у якій закликав негайно перевіри-

ти діяльність ТОВ «Агровіт Груп» щодо дотримання екологічних і санітарних вимог, а також провести незалежний аналіз повітря та осаду в навколишніх кварталах.

У петиції вимагається оприлюднити результати перевірки, надати офіційний висновок щодо безпечності виробництва, притягнути винних до відповідальності у разі виявлення порушень і запровадити постійний моніторинг стану атмосферного повітря. Серед вимог — також розглянути можливість перенесення або обмеження діяльності підприємства.

Петиція Дмитра Цісара швидко набрала понад 350 підписів, що дозволило передати її на офіційний розгляд до міської ради. Днями чиновники надали розгорнуту відповідь на звернення громадян.

Як йдеться у документі, державний нагляд за дотриманням природоохоронного законодавства належить до компетенції Державної екологічної інспекції України. Саме вона у серпні 2024 року провела позапланову перевірку діяльності ТОВ «Агровіт Груп», за результатами якої підприємству було видано припис щодо усунення виявлених порушень.

«Згодом, 5 та 6 червня 2025 року, інспектори повторно перевірили стан виконання вимог і встановили, що шість із восьми пунктів припису залишилися невиконаними. У зв'язку з цим відповідальну особу підприємства притягнули до адміністративної відповідальності, наклавши штраф за статтею 188-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення», — зазначається у відповіді.

Також у документі повідомляється, що Вінницький окружний адміністративний суд наразі розглядає справу № 120/8653/25 за позовом Державної екологічної інспекції до ТОВ «Агровіт Груп» про тимчасову заборону експлуатації обладнання. Справа розглядається у спрощеному порядку без виклику сторін, а станом на 28 жовтня рішення ще не ухвалено.

Окрім того, у відповіді зазначається, що контроль за дотри-

манням санітарного законодавства здійснює Держпродспоживслужба. У жовтні департамент відновлення та розвитку Вінницької міської ради звернувся до Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області з проханням провести відповідну перевірку підприємства. Проте, як зазначають у міськраді, відповідь на це звернення поки не надійшла.

Виконком міськради у відповіді на петицію зазначив, що протягом 2023-2025 років обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України досліджував атмосферне повітря у районах, прилеглих до ТОВ «Агровіт Груп». За результатами аналізів, перевищень гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин не зафіксували.

Також у відповіді зазначається, що 7 жовтня відбулася виїзна нарада на території підприємства за участю керівництва ТОВ «Агровіт Груп», депутатів міськради, директора департаменту економіки й інвестицій та начальника відділу екологічної політики. За результатами наради склали протокол

«Ми не просимо неможливого — лише повітря, яке не отрує наших дітей», — казали мешканці Хутора Шевченка

щодо екологічної ситуації, який наразі перебуває на виконанні.

Крім того, виконавчий комітет повідомив, що підприємство планує реконструкцію систем аспірації виробництва комплексних гранульованих добрив з одночасним збільшенням річної виробничої потужності, що передбачає проведення оцінки впливу на довкілля та дотримання екологічних вимог.

ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ ЩОДО МАЙБУТНІХ ЗМІН

У Вінниці 22 жовтня відбулися громадські слухання, на які були запрошені представники відділу екологічної політики області, заступник міського голови Владислав Скальський, керівництво ТОВ «Агровіт Груп» та всі небайдужі мешканці міста.

За словами Юлії Романенко, яка вела слухання, їхньою метою було обговорення планованої діяльності підприємства з реконструкції системи аспірації виробництва комплексних гранульованих добрив. Ще 8 жовтня у Єдиному реєстрі оцінок впливу на довкілля був розміщений звіт, який детально описує можливий

Від «Агровіт Груп» вимагали припинити задимлення житлових районів і встановити ефективні очисні споруди. Люди кажуть: роки обіцянок минули, а дихати все ще нічим

вплив діяльності підприємства на навколишнє середовище. Юлія Романенко зазначила:

«Громадське обговорення триватиме до 12 листопада. Це час, коли мешканці та фахівці можуть внести свої пропозиції та зауваження щодо планованої діяльності підприємства».

Під час громадських слухань представниця компанії Ірина розповіла про плани підприємства щодо реконструкції системи аспірації виробництва комплексних гранульованих добрив. За її словами, роботи планують проводити на чотирьох орендних ділянках комунальної власності загальною площею 1,68 га. Після реконструкції підприємство буде оснащено 21 одиницею обладнання для очищення викидів.

Доповідачка підкреслила, що промисловий об'єкт не має неорганізованих виробничих стоків, які могли б потрапити у ґрунт. Територія не належить до земель водного фонду і не розташована в межах природоохоронних смуг. Відведення води здійснюється у централізовану каналізаційну систему міста, відповідно до укладеного договору.

ЩО КАЖУТЬ МЕШКАНЦІ?

Під час слухань місцеві не приховували занепокоєння. Тетяна Мельничук, учасниця обговорення, наголосила, що за понад 10 років діяльності підприємство у Вінниці так і не встановило повноцінних очисних споруд. «Чому?» — запитувала жінка. За її словами, представниця компанії Ірина презентувала лише плани реконструкції, тоді як поточна ситуація на підприємстві лишається невидимою для громади. Терміни реалізації проєкту, додала Мельничук, ніхто остаточно не називає.

«Поряд із робочим обладнанням очисних споруд наразі немає», — зазначила Ірина.

До розмови приєдналася лікарка Анастасія, яка проживає

у новобудові всього за 850 метрів від підприємства. Вона розповіла, що стан здоров'я місцевих різко погіршився за останні роки, особливо важким повітрям із запахом погіршився серед дітей.

— Підвищилася захворюваність на онкологію щитовидної залози та інші онкологічні хвороби. Люди скаржаться на головні болі, погане самопочуття. Щодня ми дихаємо важким повітрям із запахом пластику. Діти часто хворіють на бронхіт. Страждають не лише Хутір Шевченка та Замостя, а й Тяжилів, Старе Місто та інші райони, — сказала вона.

Керівник компанії Володимир Павловський у відповідь підкреслив, що періодично проводяться заміри Санепідемстанцією.

«Три заміри на вулиці Короткій і далі. Я звик говорити фактами — треба доводити реальними документами, а не просто ствердженнями, що «люди захворіли».

Втім, присутні зауважують, що підприємство «труїть людей без належних дозволів». За даними Надії Погребняк, санітарна зона повинна становити до 500 метрів, однак наразі надані документи свідчать про 300 метрів. За якими дозволами працює підприємство? — на це запитання відповіді від керівника компанії не було.

Тривалі слухання дали можливість мешканцям висловити свої зауваження та поставити запитання представникам підприємства. Юлія Романенко наголосила: «Всі питання і пропозиції будуть враховані у процедурі оцінки впливу на довкілля. Усі бажаючі зможуть переглянути відповіді у протоколі громадських слухань, а матеріали завантажувати до Єдиного реєстру ОВД».

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андройд-маркета або аналогічна)

ЗА ДВА РОКИ 146 ТИСЯЧ ПОСТАНОВ ВИПИСАЛИ ВІННИЧАНАМ

Небезпека на дорогах ■ Порухення правил дорожнього руху для вінничан коштують мільйони: за неповні два роки вінницькі водії сплатили до бюджету понад 50 мільйонів гривень штрафів за перевищення швидкості, неправильне паркування та ігнорування знаків

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Перевищення швидкості, ігнорування дорожніх знаків чи розмітки, паркування в непризначених місцях чи ненадання переваги пішоходам — такі порушення щодня ускладнюють рух у Вінниці. Саме вони входять до переліку правопорушень, передбачених частинами першою та третьою статті 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Управління патрульної поліції у Вінницькій області у відповідь на наш запит надало статистику

щодо кількості виписаних протоколів за цими статтями.

ПОСТАНОВ ВСЕ БІЛЬШЕ

У 2024 році за частиною першою статті 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення було винесено 74 723 постанови, а за частиною третьою цієї ж статті — 1 585 постанов. У період з 1 січня по 20 жовтня 2025 року винесли 68 465 постанов за частиною першою статті 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а за третьою — 1 358 постанов.

Аналіз динаміки свідчить про тривожну тенденцію: лише за десять місяців 2025 року кількість

виписаних постанов (за обома частинами) лише на 9% менша, ніж за весь 2024 рік, а загальна сума штрафів вже досягла 91% від минулорічних показників.

Це може вказувати або на зростання інтенсивності роботи патрульної поліції, або на те, що вінницькі водії не роблять належних висновків щодо дотримання ПДР. Найбільш значне зростання фіксується за порушеннями, що підпадають під частину першу, які є найбільш масовими.

ЯКЕ ПОКАРАННЯ?

За частиною першою статті 122 Кодексу України про адміністративні правопорушення на сьогодні передбачено штраф у розмірі 340 гривень. За частиною третьою цієї статті — від 680.

Тож таким чином, минулого року вінничани були змушені сплатити до державного бюджету за частиною першою статті 122 КУпАП 25 мільйонів 365 тисяч 20 гривень, а за частиною третьою — 1 мільйон 68 тисяч 280 гривень. Це порушення від перевищення швидкості

Перевищення швидкості, ігнорування дорожніх знаків чи розмітки, паркування в непризначених місцях.

Такі порушення щодня ускладнюють рух у Вінниці

до неправомірного паркування. У 2025 році, лише за десять місяців, суми вже майже зрівнялися з минулорічними: 23 мільйони 259 тисяч 570 гривень і 915 960 гривень відповідно.

Загалом, за неповні два роки вінницькі водії сплатили до державного бюджету понад 50 міль-

йонів гривень штрафів за цією статтею. Хоча ці кошти йдуть до казни, головною проблемою залишається безпека: чим вища статистика порушень, тим більша ймовірність серйозних дорожньо-транспортних пригод та заторів, які погіршують якість життя вінничан.

РЕКЛАМА

Вірні завжди

ДОЛУЧАЙСЯ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ЗА
КОНТРАКТОМ В МОРСЬКУ ПІХОТУ ВМС ЗСУ

Ти отримаєш:

- Стабільне грошове забезпечення
- Кар'єрне зростання
- Соціальний захист для себе та членів своєї родини
- Можливість долучитися до військового братерства професіоналів та стати частиною захисників, які знищують ворога

м. Вінниця вул. О. Довженка, 28. каб. №6

☎ 098 913 53 49 ☎ 097 953 60 32 ☎ 0432 612 105

СКАНДАЛ У ТЦ З ВИКЛИКОМ ПОЛІЦІЇ

Конфлікт ■ У вінницькому ТЦ поблизу Західного автовокзалу розгорівся конфлікт: Людмилу Голоднюк просять звільнити площу, яку вона орендує вже багато років. Жінка в свою чергу звинувачує адміністрацію та сусідів у цькуванні та наклепі. Чому виникла суперечка та що каже закон?

АЛЬОНА ЧЕРНІУК, RIA,
(093)8905679

До редакції звернулася вінничанка Людмила Голоднюк, яка понад

15 років орендує торгову площу в ТЦ на Хмельницькому шосе, 145.

Жінка розповіла про конфлікт з адміністрацією торгового центру, який, за її словами, переріс у справжнє цькування і тепер може завершитися виселенням її матері.

Журналістка побувала на місці події 30 жовтня, аби перевірити обставини конфлікту і вислухати всі сторони. Під час візиту Людмила викликала до магазину дільничного офіцера поліції. Жінка сподівається, що втручання поліції допоможе об'єктивно розібратися у конфлікті та запобігти подальшому тиску.

«ЖОДНОГО КОНФЛІКТУ НЕ БУЛО — ДО ЦЬОГО ЛІТА»

— Я є ФОПом уже 20 років, а саме в цьому ТЦ працюю 15, — каже Людмила. — За цей час не мала жодних проблем — ні з адміністрацією, ні з іншими підприємцями. Моя мама, Валентина Голоднюк, нині є власницею орендованої площі. Ми разом ведемо бізнес, продаємо косметику, сумки, парфуми, гель-лаки.

За словами Людмили, ситуація змінилася після того, як у липні поруч із її торговою точкою відкрилася нова орендарка — Вікторія Пітухова.

— Вона навіть не попередила, що торгуватиме точно таким самим товаром, — розповідає жінка. — Я одразу зателефонувала директору по оренді Ользі Комар і попросила не ставити поруч конкурента з ідентичним асортиментом. Попередила, що це може призвести

до конфліктів. Раніше в ТЦ діяло правило — не розмішувати поруч магазини з однаковими товарами. Але мені відповіли, що під час воєнного стану відмовити орендарю не можуть.

ЗНИК РЕКЛАМНИЙ ШИТ І ПОЧАЛИСЯ ОБРАЗИ

У серпні, як стверджує Людмила, зник її рекламний щит вартістю близько 7000 гривень. Після цього, каже Людмила, атмосфера в ТЦ стала напруженою. Її мама, 64-річна Валентина Голоднюк, яка працює продавчицею, відчула тиск з боку сусідів по торговому ряду.

— Маму почали обзивати, знущатися, колеги налаштували проти неї інших продавців. Це дуже морально виснажує, — каже Людмила.

Конфлікт із адміністрацією ТЦ, за словами підприємниці, загострився, бо почали обмежувати її торгову діяльність.

— Орендодавець спершу дозволила виставити кілька товарів за межі магазину — як рекламу. Але згодом сказала прибрати все з проходу, мовляв, це заважає відвідувачам, — пояснює Людмила. — Хоча інші продавці виставляють свою продукцію, і ніхто нічого їм не каже.

Жінка запевняє, що боргів за оренду ніколи не мала.

За словами Людмили, нещодавно їй повідомили про необхідність звільнити площу, адже у ТЦ проводять реконструкцію.

— Я офіційно звернулася до адміністрації з проханням надати після ремонту іншу площу — близько 60 кв. м, — розповідає вона. — Мені пообіцяли, що дадуть нове місце, але лише на словах. Казали, що буде нарада, на якій усе вирішать, але жодної відповіді я так і не отримала.

ЩО РОЗПОВІЛА МАТИ ВАЛЕНТИНА ГОЛОДНЮК

Мама Людмили Валентина Голоднюк підтвердила, що суперечки з продавцями в торговому центрі на Хмельницькому шосе, 145 тривають давно і, на її думку, стали наслідком заздрості та конкуренції.

— Проти нас справді написали колективну скаргу, — розповіла Валентина Голоднюк. — У ній зазначено, що я з дочкою нібито створюю шум, сварюся, заважаю іншим працювати. Але це неправда. Я завжди намагалася з усіма жити в мирі. Та, схоже, комусь дуже захотілося позбутися нас.

Саме ця скарга, за словами жінки, стала ключовим аргументом для адміністрації, коли постало питання про продовження оренди.

— У суботу я прийшла на роботу й побачила, що чоловік тієї самої орендарки, з якої все почалося, обходить сусідні магазини і про щось домовляється. Згодом з'ясувалося, що продавці підписали колективну

«Усі вже втомилися від цих постійних розборок та конфліктів. Ми дорослі люди й просто хочемо працювати спокійно»

скаргу проти нас, — каже Валентина. — Моя дочка Людмила намагалася зв'язатися з власниками, щоб пояснити ситуацію, писала навіть у соцмережі, але відповіді не отримала.

Нині, за словами підприємниці, адміністрація ТЦ вимагає, щоб Валентина звільнила приміщення.

— Ми просили, благали Ольгу Комар не робити цього, — каже дочка Людмила. — Зараз надзвичайно важко працювати, усе подорожчало, люди ледь виживають. Мамі 64 роки, вона все життя чесно працювала, не просила нічого зайвого. Але поки наші прохання залишаються без відповіді.

ПОЗИЦІЯ АДМІНІСТРАЦІЇ ТЦ

Орендодавець Ольга Комар надала свою версію подій.

— Ми завчасно повідомили пані Людмилу про те, що договір оренди продовжений не буде, — зазначила Ольга Комар. — Причина в систематичних порушеннях умов договору: несвоєчасна сплата

У торговому центрі на Хмельницькому шосе вже кілька тижнів триває конфлікт між орендарями. Людмила Голоднюк стверджує, що стала жертвою несправедливого ставлення

орендної плати, відсутність гарантійного платежу та ігнорування вимог щодо порядку в торговому залі. Зокрема, неодноразово просили не виставляти товар на проходи, але реакції не було.

За словами адміністрації, до керівництва торгового центру надійшло колективне звернення інших орендарів, у якому йдеться про конфліктну поведінку Людмили та скарги на постійні суперечки.

— Конфлікти виникали і на першому, і на другому поверсі, — каже Ольга Комар. — Ми прийняли рішення припинити дію договорів. Щодо приміщення на першому поверсі — договір був укладений на продавця Людмили, який згодом закрив свій ФОП. Ми не можемо юридично співпрацювати з неіснуючим підприємцем. А на другому поверсі договір діє до 30 листопада і через порушення умов він продовжений не буде.

Пані Ольга надала редакції копії листів-попереджень і дозволила їх оприлюднити.

Журналістка також перепитала щодо заборгованостей, адже сама Людмила Голоднюк стверджує, що завжди сплачувала оренду вчасно.

— В актах звирки все зафіксовано, — відповіла Ольга Комар. — Так, були періоди, коли Людмила просила відтермінування оплати. За договором оренда має бути сплачена до 5 числа кожного місяця, але часто гроші надходили 20-го чи 25-го. Постійно чули: «Немає грошей», «Немає часу». Це відбувалося систематично. Тому керівництво вирішило надалі не продовжувати договори з боржниками.

Журналістка запитала і про ремонтні роботи, які зараз тривають у торговому центрі.

— Ми проводимо масштабну реконструкцію, плануємо встановити новий ліфт з вулиці, який сполучатиме перший і другий поверхи. Саме на місці, де розташований відділ Людмили на другому поверсі, проходитиме частина ліфтової шахти. Тому і її, і сусідку з подібним товаром доведеться переселити.

За словами орендодавця, адміністрація намагається максимально

враховувати інтереси всіх підприємців, однак не може ігнорувати порушення чи скандали.

— Ми вже переселяли орендарів із цокольного приміщення через ремонт, і всі сприйняли це з розумінням. Хтось погодився на інше місце, хтось шукав нове приміщення — жодних конфліктів не було. А ось із пані Людмилою проблеми виникають постійно. Ми не «виганяємо» її, а просто не продовжуємо договір, — наголошує Ольга Комар.

ЩО РОЗПОВІЛИ ІНШІ ПРОДАВЦІ?

— Поведінка Людмили часто була некоректною, — розповідає одна із сусідок Людмили — орендарка Вікторія, чий відділ розташований поруч і спеціалізується на схожій групі товарів. — Коли я заїхала на своє місце, одразу почалися конфлікти. Вона звинувачувала мене у тому, чого я не робила — наприклад, у нібито крадіжці її рекламного штендера, якого я навіть не бачила. Постійно чіплялася до колег, провокувала суперечки, могла дозволити собі образливі висловлювання. Нам усім хотілося просто спокійно працювати, але через її поведінку це було складно.

До розмови долучається й інша орендарка з сусіднього магазину. Вона зазначає, що подібні конфлікти створювали напружену атмосферу в колективі.

— Це вже не просто непорозуміння між колегами, а радше психологічний тиск, — каже жінка. — Постійні зауваження, суперечки, емоційні вибухи. У таких умовах важко дотримуватися нормальної трудової дисципліни.

За словами орендарів, напружена ситуація тривала не один місяць, тому адміністрація торгового центру ухвалила рішення не продовжувати дію договору оренди з Людмилою Голоднюк.

Ось що каже закон

Згідно з Цивільним кодексом України (стаття 763 та стаття 777), орендодавець має право не поновлювати договір після закінчення його строку, якщо вважає, що умови оренди порушувалися або сторони не дійшли згоди щодо подальшої співпраці. Підставами можуть бути, зокрема, систематичне невиконання умов

договору, прострочення оплати, або інші обставини, які ускладнюють спільну роботу сторін. Таким чином, з юридичної точки зору, відмова у продовженні оренди є правом власника приміщення, а не примусовим виселенням. У момент публікації стало відомо, що в ТЦ знову викликають поліцію. Цього разу не Людми-

ла, а до неї. Причиною стали нові словесні конфлікти між Людмилою Голоднюк та іншими орендарями. Адміністрація торгового центру вважає, що тільки правоохоронці можуть допомогти врегулювати ситуацію та забезпечити порядок у торговому залі. Тож, схоже, цей скандал так просто не завершиться.

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

ВЧИТЕЛЬ ВРЯТУВАВ ПОНАД СТО ПОРАНЕНИХ БІЙЦІВ НА КУРЩИНІ

Герої війни ■ Колишній вчитель, а нині командир роти Вадим Брик вивозив поранених на старенькому автомобілі Ford-пікап. Тоді, за пів дня, ротний вивіз 64 поранених бійця. Загалом за час виконання бойових завдань на Курщині евакуював понад сто воїнів

ВІКТОР СКРИПНИК, RIA,
(067)1079091

«Я їх ротний, там більше половини моїх людей, я мушу їх рятувати», — ці слова Вадим Брик сказав командир батальйону їхньої 41-ї окремої механізованої бригади, а тоді сів в автомобіль і поїхав до місця, де знаходилися військові. Їхати треба було приблизно 20 кілометрів. Польовою дорогою проїзд заборонений: там міни.

Таких поїздок у той день вдалося зробити п'ять. Було непросте. Після третього виїзду потрапив під обстріл, перестав працювати РЕБ. Тому кожна наступна поїздка могла стати останньою. Щоразу забирав стільки поранених, скільки їх можна було вмістити у салоні автомобіля і в кузові. Був випадок, коли перевозив одночасно 18 людей! Вони лежали один на одному, звисали руки й ноги, але всіх довів живими. Каже, під час останньої поїздки у зворотному напрямку до стабілізаційного пункту добирався на диску: ліве переднє колесо залишилося без шини.

Тоді, за пів дня, ротний вивіз 64 поранених бійця. Загалом за час виконання бойових завдань на Курщині евакуював понад сто воїнів. Врятував поранених не тільки зі своєї роти. З сумом згадує і про тих, хто загинув у бою, тіла яких теж доводилося вивозити.

Про героїчний вчинок ротного Вадима Брика журналіст RIA дізнався з розповіді про нього

у Фейсбуці на сторінці 41-ї окремої механізованої бригади. Пізніше бачив його інтерв'ю на телебаченні. Поспілкуватися з офіцером вдалося, коли він приїжджав у відпустку у рідну Корделівку, це село недалеко від Калинівки.

Найперше хотілося дізнатися більше подробиць про участь у боях на Курщині і епізод з евакуацією поранених. Запитав, як ставиться до Курської операції: вона була потрібна чи, навпаки? Цікавився, звичайно, і про нього самого. З'ясувалося, що до війни не тільки вчителював. Бойовий офіцер висловився і про «ухилянтів».

ДО МІСЦЯ ЕВАКУАЦІЇ ПОРАНЕНИХ НЕСЛИ НА РУКАХ

— На Курщині було завдання утримувати населений пункт Журавлі і урочище під такою самою назвою, — розповідає командир роти Вадим Брик. — Разом з тим ніхто не відміняв наказ знищувати російських військових, їхню техніку.

Співрозмовник уточнює, що це була найбільш віддалена точка від нашого кордону, на яку зайшли на той час українські військові. Однією групою керував Брик, у нього позивний «Доцент», другою — офіцер на псевдо «Рагнар», ще однією — «Маестро». Найгрізніше ситуація була у самому населеному пункті. Журавлі росіяни штурмували по 4-5 разів на день. Там наші військові поклали дуже багато російського війська. Українські воїни мали гарне забезпечення у зброї, техніці, не було «голоду» у боеприпасах. В уро-

чищі штурмів фіксували значно менше у порівнянні з тим, що відбувалося у самому селі.

Співрозмовник уточнює, що їхня бригада перебувала у взаємодії з іншими підрозділами ЗСУ. Так сталося, що в один момент наші фланги, як каже ротний, провалилися і три групи бригади опинилися в оточенні. Одна група прорвалася з боєм. Двом іншим вдалося з'єднатися і далі вони разом виходили з оточення. Організував вихід командир взводу їхньої роти на позивний «Маестро». Бійці перебували в дорозі майже три доби. Шукали шляхи кукурудзяними полями, лісосмугами, аби мати хоч якесь маскування. Все одно ворог бачив їх, бо від дронів ніде не сховаєшся, і обстрілював. Було непросте ще й тому, що частина бійців мали поранення: декого

«Мені поталанило. Якось так склалося, що за весь час участі у війні доля зводить мене з розумними командирами»

з них несли на руках, інших — на ношах-волокушах. Зрештою, група добралася до колишньої ферми у селі Ольгівка, це на території району Суджі. Але й там їх обстрілювали. Дехто уже на фермі дістав поранення. Саме звідти їх евакуював ротний. Вивіз усіх 64-х бійців.

РОСІЯНИ НЕ ЗНАЛИ, ЩО ПРОТИ НИХ ВОЮЮТЬ ВЧИТЕЛЬ, МУЗИКАНТ...

На запитання, як так сталося, що командир роти виконував не зовсім властиву йому роботу — особисто вивозив поранених — співрозмовник каже, що у них був інший план евакуації. Але на війні не все можна передбачити. У когось на той момент автомобіль виявився несправним, інший не зміг сісти за кермо, бо захворів.

Наш земляк, колишній вчитель Вадим Брик. Він пройшов шлях від командира взводу до командира роти, за вміле керування боєм удостоєний відзнаки «Срібний хрест»

Ще раз повторює: у небезпеці перебували його підлеглі, а командир особисто відповідає за евакуацію поранених. Чекати ночі, аби під прикриттям темноти евакуювати — такий варіант теж відпадав. Поранені уже три доби перебували в дорозі. Дехто з них потребував термінової допомоги. Зізнається, що пишається діями свого командира взводу на позивний «Маестро». Завдяки його плану вдалося вивести бійців з оточення, а тоді ще й перевезти з точки евакуації у стабілізаційний пункт.

Запитую, чи варто було починати Курську операцію? Каже, що воювати на тому напрямку все одно довелося б. Бо росіяни мали плани наступу на Сумську область. Якщо так, то краще було бити ворога на його території.

Військовий на власному досвіді пересвідчився, що наша операція наступу на Курщину застала ворога зненацька. Кордон охороняли тільки строковики. Молоді хлопці одразу здавалися українським військовим.

Вони навіть не здогадувалися, що проти них воюють далеко не всі професійні військові.

Згаданий взводний «Маестро» до війни був музикантом, ком-

позитором. Вадим Брик до війни працював вчителем, але його знають не тільки за цією професією.

СІМ РОКІВ ТРЕНУВАВ БАГАТОБОРЦІВ

Уже у перший день повномасштабного вторгнення росіян на нашу землю, Вадим Брик був у військкоматі в Калинівці. Випускник Вінницького педуніверситету викладав фізкультуру у школі села Корделівка і був головним тренером збірної області з військового багатоборства. За його словами, його зарахували у роту охорони. Чергували на блокпостах, охороняли окремі об'єкти критичної інфраструктури і саму будівлю ТЦК.

У той же час він пройшов курси з військової підготовки. Потім його направили на офіцерські курси в Одеську академію Сухопутних військ. Після навчання в академії Брик отримав посаду командира взводу, а згодом його призначили командиром роти. Він починав виконувати бойові завдання у 41-й окремій механізованій бригаді і продовжує служити у цьому військовому з'єднанні. Брав участь у боях під Куп'янськом, Часовим Яром, Торезьком, на Курському напрямку.

«Срібний хрест» — за вміле керування боєм

Вадим Брик нагороджений почесною відзнакою Головнокомандувача ЗСУ «Срібний хрест». Її присвоюють офіцерам за вміле керування особовим складом під час ведення бойових дій.

— Мені поталанило, знаєте в чому? — запитую співрозмовник. — Якось так склалося, що за весь час участі у війні доля зводить мене з розум-

ними командирами. Пан Вадим розповідає, як розпочав службу у бригаді разом з Віталієм Голосуном. На сторінці його співрозмовника у ФБ знайшов фото Віталія Голосуна, про якого він згадував. На жаль, воно із сумним підписом: «Вічна пам'ять, майоре». Військовий Брик повідомив про ще одного командира: «Маю честь служити під ке-

рівництвом одного з найдосвідченіших командирів підрозділу 41-ї ОМБр з позивним «Бізон». Щоправда, не уточнив, яким саме підрозділом керує названий військовий. Про командирів взводів його роти «Маестро» і «Рагнар» співрозмовник говорив найчастіше, бо обидва воюють у його роті, під його керівництвом.

Тягнути на фронт силою — не вихід

Говорив мій співрозмовник і про «ухилянтів». Каже, упізнає їх на вулиці. Але він проти того, щоб людей тягнули на фронт силою. Це не вихід. Кожен має самостійно вирішити для себе.

Але людей на фронті не вистачає. Коли, наприклад, на позиції їх менше, ніж мало б бути, то є в цьому вина і «ухилянтів».

— Не треба ховатися, у нас в бригаді є вакансії на різні посади,

в тому числі і на популярну нині оператора БПЛА, — розповідає командир роти Вадим Брик. — З новобранцями діляться вмінням і знанням найдосвідченіші воїни. У нас хороші інструктори. До речі, є й тиліві вакансії. Давайте разом виб'ємо окупантів з рідної землі! Детальніше про все можна дізнатися у 1-ому центрі рекрутингу Сухопутних військ за телефонами: 0800 503 696 та 097 902 30 89.

ЗА ВІДСТРОЧКОЮ — НЕ В ТЦК, А В «ПРОЗОРИЙ ОФІС» ЧИ СМАРТФОН

Новий порядок ■ Із 1 листопада 2025 року в Україні почали діяти нові правила оформлення та продовження відстрочок від мобілізації. Більшість рішень ухвалюватимуться автоматично, а замість відвідування ТЦК заяву можна подати у «Прозорих офісах». Адвокатка пояснила, що варто знати про оформлення відстрочки через ЦНАП

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063) 7758334

Із 1 листопада Україна перейшла на нові правила оформлення відстрочок від мобілізації.

Мета, як пояснили в Міноборони, зробити процес простим, прозорим і захищеним від зловживань. Постанова Кабміну №560 змінила підхід до відстрочок: тепер більшість із них продовжуватимуться автоматично, а оформлення відбуватиметься через Резерв+ або ЦНАП.

«Більше ніяких черг і повторних звернень. Понад 600 тисяч українців отримають продовження автоматично, без зайвих паперів», — зазначив міністр оборони Денис Шмигаль.

«Понад 80% відстрочок вже доступні для оформлення онлайн, більшість із них буде продовжуватися автоматично на основі даних, які вже є в держави. Сервіс подання документів на відстрочку буде доступний у будь-якому зручному ЦНАПі», — додала заступниця міністра оборони Оксана Ферчук.

У Міноборони дали роз'яснення на те, що змінилось та як діяти військовозобов'язаному, який має право на відстрочку.

КОМУ ПРОДОВЖАТЬ АВТОМАТИЧНО

Якщо підстави для вашої відстрочки можна підтвердити в державних реєстрах — вам нічого робити не потрібно. Система сама перевірить дані й продовжить відстрочку.

Відстрочки автоматично продовжуються для таких категорій:

- люди з інвалідністю;
- тимчасово непридатні до служби;
- батьки трьох і більше дітей, віком до 18 років;
- батьки дитини з інвалідністю до 18 років;
- батьки повнолітньої дитини з інвалідністю I чи II групи;
- ті, хто має дружину або чоловіка з інвалідністю I чи II групи;
- ті, хто доглядає за батьком або матір'ю з інвалідністю (своїми або чоловіка/дружини);
- жінки та чоловіки, які виховують дитину до 18 років, якщо їхній чоловік або дружина служить у війську;
- студенти денної або дуальної форми, які здобувають вищий рівень освіти, а також докторанти й інтерни;
- наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, які викладають і працюють за основним місцем не менш як на 0,75 ставки;
- люди, чиї близькі родичі загинули або зникли безвісти під

час бойових дій чи під час дії воєнного стану;

■ родичі Героїв України, відзначених посмертно за мужність під час Революції Гідності;

■ особи, незаконно позбавлені волі через агресію РФ;

■ військові, звільнені з полону.

Якщо ваша підстава підтверджується автоматично — відстрочка продовжиться без жодної заяви.

ПРО ОФОРМЛЕННЯ ВІДСТРОЧКИ ОНЛАЙН

Більшість категорій уже можуть оформити або продовжити відстрочку у кілька кліків — без відвідування ТЦК. Послуга доступна для таких категорій:

- люди з інвалідністю;
- тимчасово непридатні до служби (за наявності постанови

Позитивне рішення вносять до реєстру протягом одного дня. Повідомляють про відмову наступного робочого дня

ВЛК в електронному вигляді);

■ батьки трьох і більше дітей до 18 років в одному шлюбі;

■ батьки дитини з інвалідністю до 18 років;

■ батьки повнолітньої дитини з інвалідністю I чи II групи;

■ ті, хто має дружину або чоловіка з інвалідністю I чи II групи;

■ жінки та чоловіки, які виховують дитину до 18 років, якщо їхній чоловік або дружина служить у війську;

■ студенти денної або дуальної форми, які здобувають вищий рівень освіти, а також докторанти й інтерни;

■ наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, які викладають і працюють за основним місцем не менш як на 0,75 ставки.

Перелік буде розширюватись.

Якщо немає Резерв+, то подати заяву на відстрочку можна через ЦНАП. Адміністратор «Прозорого офісу» засканує ваші документи та передасть їх до ТЦК

Ще два типи відстрочок з'являться в застосунку Резерв+ найближчим часом. Отримати їх зможуть:

■ ті, хто доглядає за батьком або матір'ю з інвалідністю (своїми або чоловіка/дружини);

■ батько або мати, які самостійно виховують дитину до 18 років.

ОФОРМЛЕННЯ ВІДСТРОЧКИ ЧЕРЕЗ ЦНАП

Адвокатка Наталя Опольська дала роз'яснення, як оформлювати відстрочки через «Прозорі офіси».

— Підготуйте оригінали та копії документів, які підтверджують ваше право на відстрочку. Перелік документів залишається незмінним, — каже Опольська. — Адміністратор ЦНАП формує заяву на ім'я голови комісії ТЦК в електронній формі. До заяви додаються електронні (заскановані) копії документів, які особа надає адміністратору.

Адвокатка говорить, що за процедурою подавати заяву через ЦНАП доведеться особисто. Подання заяви представником не допускається, але присутність не забороняється.

— Заява, створена в електронній формі друкується адміністратором

ЦНАПу та надається для підписання військовозобов'язаному. На підписану військовозобов'язаним заяву накладається електронний підпис адміністратора, після чого редагування буде неможливим, — каже Опольська. — Адміністратор надає військовозобов'язаному опис вхідного пакета документів. Після розгляду документів комісією ТЦК результати передаються адміністратору ЦНАПу, який зобов'язаний протягом доби проінформувати про це військовозобов'язаного. Відповідальність за документи та відомості в заяві несе військовозобов'язаний.

Так от, у разі позитивного рішення, відомості про відстрочку з'являються у Резерв+

Якщо ж отримали відмову, то таке повідомлення ТЦК та СП надсилає військовозобов'язаному на його електронну пошту.

ЯК ДОВГО ЧЕКАТИ НА РЕЗУЛЬТАТ?

— Позитивне рішення вносять до реєстру Оберіг протягом одного дня. Не пізніше двох днів вас мають про це повідомити. Повідомлення про відмову надсилають не пізніше наступного робочого дня, — сказала адвокатка Наталя Опольська.

РЕКЛАМА

SAPSAN

МИСЛИВСТВО, САМОЗАХИСТ, СЕЙФЫ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 23
тел. (098) 920 49 55
sapsan.vn.ua

556725

МІНІТРАКТОРИ
ВІД 16 ДО 50 К.С.

тел. (068) 872-70-51

545652

ДЕ МОЖНА ВЗЯТИ ГРОШІ НА БІЗНЕС: АКТУАЛЬНІ ГРАНТИ У 2025 РОЦІ

Власна справа ■ Під час війни в Україні вести бізнес дуже складно, а ще важче й ризикованіше — починати новий. Однак саме зараз багато міжнародних партнерів пропонують гранти для розвитку або створення бізнесу в Україні. Є й гранти від держави. Хто і які пропозиції має?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

У контексті економічної ситуації в Україні державні та регіональні органи розширюють підтримку малого й середнього бізнесу.

Кожен може отримати мікрогрант на власну справу. Це безповоротна, безпроцентна державна допомога фізичним особам та суб'єктам господарювання на створення або розвиток бізнесу будь-якого виду.

Розмір мікрогранту:

■ від 50 тисяч до 150 тисяч гривень — за умови створення щонайменше одного робочого місця та працевлаштування на нього працівника;

■ 75 тисяч гривень — за умови реєстрації фізичною особою-підприємцем;

■ до 250 тисяч гривень — за умови створення не менше двох нових робочих місць і працевлаштування на них працівників.

Окремо отримувачі віком від 18 до 25 років мають право на мікрогрант розміром до 150 тисяч гривень.

Для цього потрібно подати заяву через Дію, де слід заповни-

ти онлайн-заяву та прикріпити бізнес-план. В кінці підписати його електронним підписом та відправити.

Також можна звернутися до найближчого відділення Ощадбанку по консультацію.

Окрім постійного державного фінансування, місцева влада теж час від часу надає підтримку бізнесу.

Наприклад, цього літа, у серпні, завершився конкурс на грант до 200 тисяч гривень для започаткування бізнесу мешканцями Вінницької області.

Крім того, Вінницька міська рада надає грантовий ваучер, який можна використати виключно на власний внесок у межах уже виграної або погодженої державної грантової програми — наприклад, тієї ж «Власної справи». Сума ваучера становить 75 тисяч гривень.

Крім того, ФОПи та юридичні особи з категорій мікро-, малого та середнього підприємництва можуть отримати ваучери від Вінницької міської ради:

■ 250 тисяч гривень на налагодження виробництва продукції подвійного призначення;

■ 75 тисяч гривень на співфінансування участі в державних грантових програмах;

■ 50 тисяч гривень на послуги із сертифікації (отримання свідоцтв) на товари для експорту;

■ 500 тисяч гривень на капітальні інвестиції (придбання обладнання);

■ 100 тисяч гривень на ІТ-рішення для бізнесу;

■ 100 тисяч гривень на участь у ярмарково-виставкових заходах.

Постійно з'являються нові гранти від міжнародних партнерів України. Зручно відстежувати їхнє оновлення на сайтах «Час змін» або Grantmarket.

До прикладу, для бізнесу наразі доступний безстроковий грант до трьох млн доларів США на розвиток малого й середнього

Міськрада надає грантовий ваучер, який можна використати на внесок у межах державного гранту

підприємництва та масштабування бізнесу. Також на фінансування обсягом до 30 тисяч євро можуть податися релоковані підприємства або ті, що планують релокацію. Подати заявку можна до 29 листопада за посиланням <https://surl.li/rgzkff>.

Але найбільше грантів на сьогодні — для аграрного сектору:

До чотирьох мільйонів євро — гранти для українсько-нідерландських партнерств у сферах агро, енергетики, охорони здоров'я, будівництва тощо.

Дедлайн: до 30 квітня 2026 року.

Умови: тут <https://surl.li/bqjdr1>.
Від 100 тисяч євро — гранти для комерційних агропідприємств.

Вінницькі підприємці можуть отримати кошти на свою справу. Для них діє чимало можливостей взяти гранти

Дедлайн: постійно.

Умови: тут <https://surl.lu/pvbuzy>.

До 7 мільйонів доларів США — гранти на будівництво елеваторів, біогазових комплексів, овочесховищ для аграрних і переробних підприємств.

Дедлайн: до вичерпання бюджету.

Умови: тут <https://surl.li/mscmof>.

Не менше грантів є і для ІТ-сфери. До 18 листопада можна податися на грант в 500 тисяч євро для інноваційних deeptech стартапів. (Умови — тут <https://surl.lt/sic1pr>).

Або є дедлайн до 12 листопада на подачу заявки на грант до 50 тисяч доларів США — премія для жінок-засновниць технологічних стартапів. (Умови — тут <https://surl.li/lwcn5a>).

Знайти фінансування можна і в інших сферах. Нині актуальним є грант на отримання до 30 ти-

сяч гривень для професіоналів музичної індустрії. Заяву подати потрібно до 15 листопада. (Умови — тут <https://surl.lu/jmeocy>).

Також можна отримати до 500 тисяч гривень гранту для підприємців-початківців у креативних індустріях — «Теплиця ідей». Податися потрібно до 16 листопада. (Умови — тут <https://surl.lu/zabsbw>).

Є гранти і для сфери охорони здоров'я. До 13 листопада можна подати заявку на грант до одного мільйона євро — на інноваційні проекти у сфері харчування. (Умови — тут <https://surl.li/kccbhx>).

Також є грант на проекти встановлення сонячних електростанцій (СЕС) для бізнесу. Ця програма діє постійно і можна отримати допомогу від 100 тисяч євро. (Умови — тут <https://surl.lu/uglhtz>).

Вінниця хоче придбати 60 дронів для військових

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

Виконком міськради оголосив закупівлю коптерів моделі DJI Matrice 4T або еквівалент, який буде збігатися з цими технічними характеристиками.

Максимальна швидкість підйому — 10 метрів на секунду, максимальна горизонтальна швидкість — 21 м/с, максимальна висота польоту — 6 кілометрів. Максимальний час польоту без вітру — 49 хвилин.

Цей коптер має залітати на глибину до 35 кілометрів.

Квадрокоптер повинен бути обладнаний чималою кількістю оптики: ширококутна камера, середня камера, телекамера, лазерний далекомір та тепловізор.

До кожної «пташки» постачаються інтелектуальні льотні батареї, ємністю 6741 мАг. Крім того, в комплекті повинні бути: захисний карданний підвіс, пропелери, пульт дистанційного керування, зарядний пристрій, ка-

белі та кейс для транспортування.

Увесь товар повинен бути новим. Постачання треба забезпечити партіями, на заявку замовника тендера. Однак всі «пташки» треба доставити у строк до 12 грудня 2025 року.

За все це готові заплатити до 10 мільйонів 720 тисяч 20 гривень. Виходить, що один комплект має коштувати до 178 тисяч 667 гривень. За даними порталу hotline середня ціна DJI Matrice 4T нині складає 183 тисячі гривень.

У мерії вказали, що хочуть купити DJI Matrice 4T. Такі квадрокоптери, ймовірно, будуть використовувати для розвідки та коригування вогню

ВЕТЕРАНКА ТЕТЯНА ЧУДНОВЕЦЬ ВИДАЛА КНИГУ ПРО ВІЙНУ

Подільночка ■ Тетяна Чудновець видала книгу, що болить і лікує водночас. У ній про те, що не показують у новинах: справжня війна, відвертий біль і любов, що витримує все. Чому жінку називають незламною? І як слово стало для Тетяни способом зцілення?

АЛЬОНА ЧЕРНЮК, RIA,
(093)8905679

Жінка, яка пройшла війну та знає, як звучить тиша після бою, — так можна охарактеризувати Тетяну Чудновець, ветеранку з Вінниччини, більш відому побратимам за позивним «Подільночка».

Вона — військова, волонтерка, письменниця і мама, яка кожен день живе з молитвою за сина, що захищає Україну від окупантів понад десять років.

— Я не буду кричати, що я — мати Героя. Бо яка різниця, скільки медалей на грудях у того, за кого ти щодня молишся, щоб він просто вижив? Я не хочу слави. Я хочу дихати, коли він відповідає на дзвінок. Хочу радіти за нього. Знати, що він щасливий, — каже Тетяна.

Тетяна Чудновець поєднала в собі силу воїна і ніжність матері, психологині, письменниці. Мама трьох дітей, учасниця бо-

йових дій, що пройшла кілька пекельних ротаций на Світлодарській дузі, тепер допомагає іншим ветеранам знайти спокій після війни.

Її життя — це історія про службу, втрати і зради, про любов, віру й відродження. Про те, що навіть після найтемнішої ночі настає світанок.

ВІД ОКОПІВ ДО ПСИХОЛОГІЧНОГО КАБІНЕТУ

Свій шлях до війська Тетяна розпочала з волонтерства. У 2014 році, коли її син та чоловік пішли обороняти рідну країну, вона активно допомагала військовим, збираючи необхідне для фронту. Згодом вирішила приєднатися до них — і добровільно стала до лав Збройних сил України.

— Коли я підписала контракт, у мене на руках було дві донечки, найменшій лише три роки. А чоловік із сином уже понад два роки воювали «на нулі». Тому я,

як ніхто, знаю, наскільки війна змінює людські долі, — каже жінка. — Чотири місяці я була в тилловій службі, а вже потім стала стрільцем штурмової роти. У мене було дві бойові ротации. Перша — за Горлівкою у селах Травневе, Гладосове, Зайцеве. А друга — за Попасною в посадці за селом Новозванівка.

На передовій Тетяна прослужила майже два роки. Разом із побратимами ходила на бойові чергування, пережила обстріли, бачила, як поряд із нею падають кулі. Тоді, каже, не думала про наслідки — просто робила те, що вважала своїм обов'язком.

— Коли повернулась і почала занурюватись у світ «дембелів», усвідомила, що не лише на фронті, а й тут роботи непочатий край, — говорить Тетяна.

Саме тому жінка вирішила отримати психологічну освіту, щоб допомагати тим, хто, як і вона, пройшов крізь війну.

ПСИХОЛОГІНІЯ З ПОЗИВНИМ «ПОДІЛЬНОЧКА»

Сьогодні Тетяна Чудновець працює фахівчицею з супроводу ветеранів війни та демобілізованих у Центрі надання соціальних послуг Махнівської сільської ради. Вона надає психологічну підтримку військовим і їхнім родинам.

Її підхід — це розуміння без осуду, підтримка без зайвих слів, допомога тим, хто навчився мовчати про біль.

Ветеранка, волонтерка й письменниця Тетяна Чудновець. Жінка присвятила свою нову книгу тим, хто повернувся з війни і вчиться жити знову

— Неважливо, скільки було ротаций, людина ніколи не буде такою, як раніше. Але це не кінець. Це новий етап, у якому треба вчитись жити знову, — каже вона.

Психологічна робота для Тетяни Чудновець — це не просто професія, а спосіб зцілення самої себе.

— Мені також буває непросто. Коли ми з ветераном розбираємо його біль, мене теж «відпускає». Це взаємна терапія, — говорить Тетяна.

КОЛИ ДОПОМОГА — СПРАВА СЕРЦЯ

Тетяна працює як із ветеранами, так і з їхніми родинами. Часто з дітьми.

— Ми вчимося спілкуватися зовнова, шукати точки розуміння. Бо війна торкається не лише тих, хто тримає зброю, а й тих, хто

чекав удома, — говорить жінка.

Вона з болем згадує, як не раз отримувала дзвінки від побратимів у розпачі.

— Телефонують посеред ночі й кажуть: «Скажіть терміново, що робити, бо зараз щось із собою зроблю». У такі моменти намагаюся стабілізувати, підтримати, домовитись про зустріч або скерувати на гарячу лінію. Бо жодне життя не варте того, щоб його втратити через біль.

Особливо цінною для неї стала історія сина, який після чотирьох років на фронті сам звернувся до психологічної допомоги.

— Я пишаюсь цим. Бо не кожен має силу визнати, що потребує підтримки. Він звернувся до моєї колеги, і це лише підтвердило, наскільки важливою є своєчасна допомога, — додає ветеранка.

«Подільночка. Незломима»: книга, що лікує

Першою виданою роботою письменниці стала книга «Притаманна» (2016). У ній авторка описала своє дитинство та долю свого дідуся, який пройшов сталінські табори. Ця книга заклала основу її літературного стилю — чесного, глибокого, без прикрас, але з великим серцем.

У 2024 році Тетяна представила збірку військової прози «Маленький жовтий екскаватор», яку презентувала на Київському книжковому арсеналі. У ній — історії про війну, розказані зсередини, з точки зору людини, що знає, як пахне дим після обстрілу і який вигляд має справжній мужність. А вже у серпні 2025 року світ побачила її нова книга — «Подільночка. Незломима». Це автобіографічна історія жінки, яка добровільно стала до лав Збройних сил Укра-

їни. Героїня розповідає про службу, втрати побратимів і про те, як знайти сили любити життя після найважчих випробувань. Тетяна Чудновець так презентувала свою книгу:

«Подільночка. Незломима» — це книга про те, чого не показують у новинах.

Про фронт, де немає гриму — тільки піт, пил і порох.

Про жінку, яка не просила жалю. Яка воювала, вижила і написала.

Про батальйон «Донбас». Про «Правий Сектор».

Це не тільки історія про війну. Але й не лише про неї — а ще про ніжність, дружбу, біль і велике кохання. І зраду.

Це про те, як зберегти себе там, де все летить у прірву.

Про вибір. Про втрати. Про силу. Про любов, яку навіть війна не знищує».

Для самої авторки написання цієї книги стало способом пережити травму війни — своєрідною терапією через слово.

— Я завжди залишаю місце для надії. Бо навіть у найтемніший час саме надія рятує, — зізнається Чудновець.

«Подільночка. Незломима» — це відверта сповідь, що одночасно болить і лікує. Її сторінки — про втрату, про силу, про жіноче серце, яке вміє любити навіть після бурі. Вона змушує читача замислитися, але водночас дарує світло — бо написана не про смерть, а про життя, яке продовжується попри все.

Свій роман авторка вже презентувала на книжковому фестивалі у Вінниці, а також

в українському домі в іспанському місті Аліканте, де збрала чимало читачів, для яких ця книга стала підтримкою і натхненням. Нещодавно BBC News Україна оголосила списки літературної премії «Книга року BBC-2025» у трьох категоріях: Книга року BBC, Книга року BBC — Есеїстика та Дитяча книга року BBC. До них увійшло 41 видання, з яких журі згодом сформує короткі списки.

Кожен лауреат отримає винагороду — 1000 фунтів стерлінгів у гривневому еквіваленті (зараз це трохи більше 55 000 грн). Серед номінантів — і роман Тетяни Чудновець «Подільночка. Незломима», який претендує на звання Книги року BBC-2025. Переможців премії назвуть у грудні цього року.

Щотижневик «RIA»

Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа: R30-02730

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року —
ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032,
м.Вінниця вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:

21028 Вінниця-28, а/с 363

тел. (0432) 555-111
(багатоканальний)

Замовл. № 254345

Налашт. 17 900

Наші координати:

м.Вінниця, вул. 600-річчя, 1
(IT парк М9), 2-й поверх оф.208
e-mail: info@riamedia.com.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом

Всесвітньої

Асоціації

Новинних

Медіа WAN-IFRA

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ No.194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
**ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ
В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ
УКРАЇНИ**

20MINUT.UA

Віддруковано:
21034 м. Вінниця, вул. Гетьмана Мазепи, 12-Б.
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98

1. НЕРУХОМІСТЬ: ПРОДАМ АБО ОБМІНЯЮ

1.1 ОДНОКІМНАТНІ КВАРТИРИ

1-кімн.квартира, р-н ЖК Кельце, поверх 6/9/-, з ремонтом, авт.опалення, газ.котел, якісна сантехн. (097) 455-40-49

1.5 БУДИНКИ

3-КІМН.БУД. С.СТРИЖАВКА, Р-Н КЕМПІНГ, 4,5 С, ГАЗ, СВІТЛО, СЕПТИК, КУХНЯ-СТУДІЯ, КОТЕЛЬНЯ, САНВУ-ЗОЛ. (096) 421-94-37

4-кімн.буд. в с.бл.Зарванці,110кв.м, 2-пов. Власник, 3,5с землі, чистова, з/б перекриття. 83.000у.о. (093) 917-09-07

4-кімн.буд.в с.Зарванці, пров.Заболотного,110кв.м, 2-пов,3,5с, чистова, з/б перехр.Власник.77000у.о. (093) 917-09-07

с.Сальник, 2-пов., світло, тепла підлога, опалення ел.+пiчне, частк.евроремонт, с/в,в/зр. 30000у.о. (068) 004-66-54

1.6 ДАЧІ

С.РИБАЧЕ, 2-ПОВ.,72КВ.М, 4С, ПРИВАТ., СУЧАС-НИЙ РЕМОНТ, ПIЧНЕ ОПАЛЕННЯ, КРИНИЦЯ,ЛIТН. КУХНЯ.29000У.О. (068) 506-87-83

1.8 ГАРАЖІ

Гараж продається по вул.Гонти, цегляний, з ямою, 4000 у.о. Від власника. (098) 507-06-99

2. НЕРУХОМІСТЬ: ЗДАМ В ОРЕНДУ

2.5 ГАРАЖІ

Здам в оренду цегляний гараж, Центр, є світло, 50 кв.м. (098) 121-66-85

3. НЕРУХОМІСТЬ: КУПЛЮ

3.1 КВАРТИРИ

1-10/- . Куплю нерухомість: квартиру, гуртожиток, будинок, ч/б, таунхаус. Для себе. (096) 458-97-54

Куплю у власника: квартиру, гуртожиток, будинок, частину будинку, таунхаус. Терміново. Для себе. (096) 464-21-85

3.2 БУДИНКИ

1-10/- . Куплю нерухомість від власника: будинки, ч/б, таунхаус, квартира, гуртожиток. Для себе. (096) 458-97-54

Куплю: будинки, дачі, частину будинку, таунхаус, квартири, гуртожитки. Для себе. (096)464-21-85

3.3 ДАЧІ

Куплю для себе дачу в Вінницькому р-ні. Або пай! Теле-фонуйте: (096) 458-9-754

3.4 ДІЛЯНКИ

Ділянку в межах Вінниці і Вінницького району. Куплю для себе. (067) 429-26-71

Куплю ділянку: в Вінниці, передмістя, область. Куплю також Пай. Для себе. Телефонуйте: (096) 458-97-54

4. НЕРУХОМІСТЬ: ВІНАЙМУ

4.1 КВАРТИРИ

1-10/- . Винайму нерухомість: квартиру, кімнату, гуртожиток, будинок, ч/б, таунхаус. Для себе. (096)458-97-54

1-4-х кімн.кв. Винайму будь-яке житло: квартиру, кімнату, гуртожиток, будинок, ч/б, таун. Для себе. (096) 464-21-85

4.2 БУДИНКИ

Винайму житло: будинок, ч/б, дачу, таунхаус, кімнату, квар-тиру, гуртожиток. Для себе. Порядна сім'я. (096) 464-21-85

4.3 ДАЧІ

Винайму: дачу, ч/б, будинок, таунхаус, квартиру, гуртожи-ток, кімнату. Для себе. Порядна сім'я. (096) 464-21-85

5. КОМЕРЦІЙНА НЕРУХОМІСТЬ

5.2 ОRENDA

КАФЕ-МАГАЗИН-РЕСТОРАН «НІКОЛЬ» ПО ВУЛ.Д.КОНРАДА,1, Р-Н ТЯЖИЛІВ, РОЗВОР.ТРОЛЕЙБУС ДОГ. (067) 503-06-62

Оренда МАГАЗИНУ з ТОРГ.ОБЛАДН.,ТОВАРОМ, ТЕМОЮ.М.КАЛІНІВКА (Р-Н ГРОШУ,АВТОВОКЗАЛ) ДОГ. (096) 715-22-59

Тут може бути ваша реклама!

(067) 430 29 29

545659

ТОП

Довідка і відгуки
Вінниці на top20.ua

226 613 вінничан вже написали відгуки
про заклади та послуги.

Це допоможе Вам обрати найкраще!

6. БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ ТА ПОСЛУГИ

6.1 ПРОДАМ БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

6-12-30т. ВІДС, ПІС. МИТ., ЩЕБІНЬ.....недорого.....(098) 588-08-27
6-12-30т. БУД. СМІТТЯ, ЩЕБ.,ПІСОК.....недорого.....(098) 588-08-27
6-12-30т. Піс. кар'єрний, митийнедорого.....(098) 588-08-27
6-12-30т.Чорноз.якісний, піс.,щебнедорого.....(098) 588-08-27

БЕТОННІ ОГОРОЖІ
кольорові та сірі
zabor-vn.com
Доставка та встановлення
(067) 909-54-43

6.2 КУПЛЮ БУДІВЕЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

АВ бетонозмішувачі,причепи,різні.....дог.....(097) 127-54-23

6.3 БУДІВЕЛЬНІ ПОСЛУГИ

STELIVSIM.COM.UA НАТЯЖНІ СТЕЛІ ВІД ВИРОБНИКА. (068)003-25-53, (096)620-45-41

1 бригада виконає вивезення буд.сміття, демонтаж, земляні, бетонні роботи. Перевеземо: меблі, кватири, офіси, склади,ін. Недорого. (098) 718-21-80

ОБРІЗКА: АВАРІЙНИХ, ФРУКТОВИХ ДЕРЕВ. ПОДРІБНЕННЯ,ПОРІЗКА/ВИВІЗ: ГІЛЛЯ, ДРОВ. РОЗ-ЧИСТКА ДІЛЯНОК. КОРЧУВАННЯ ПНІВ. КОСІННЯ (098)409-89-94, (063)747-32-80

РЕМОНТ КВАРТИР І БУДИНКІВ У ВІННИЦІ. ВИКОНУЄМО ВСІ ВИДИ РЕМОНТНИХ РОБІТ. ПРАЦЮЄМО У ВІННИЦІ ТА ОБЛАСТІ. ШВИДКО І ЯКІСНО. (066) 787-22-26

6.4 ВНУТРІШНЄ ОЗДОБЛЕННЯ, РЕМОНТ

«Під ключ» абсолютно доступно шпалери, шпатлівка, ма-лярка, плитка, ламінат та інше. (068) 174-08-35

«ПІД КЛЮЧ» ВИКОНУЄМО ВСІ ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ РОБОТИ. ШВИДКО. ЯКІСНО. (068) 772-75-87

Виконуємо внутрішні та зовнішні роботи: стяжка, штукатур-ка, шпатлівка, відкоси, фарбування, шпалери, плитка, інше. Дахи. (097) 570-63-32

ЖІНКА ВИКОНУЄ ПРОФЕСІЙНУ ПОКЛЕЙКУ ШПАЛЕР, ФАРБУВАННЯ, ВЕЛИКІ І МАЛІ ОБ'ЄМИ. (068) 849-26-42

6.5 ВІКНА, ДВЕРІ

БАЛКОННІ РАМИ ПО АКЦІЇ, ВІКНА, ДВЕРІ, МЕТАЛОПЛАСТИКОВІ ТА З АЛЮМІНІЮ. ЗВАРЮВАЛЬНІ КОНСТРУКЦІЇ. (098) 427-57-71

6.7 ОПАЛЕННЯ, ВОДОПОСТАЧАННЯ, ВЕНТИЛЯЦІЯ, КАНАЛІЗАЦІЯ

ЗАМІНА ТРУБ (СТОЯКІВ). САНТЕХНІКА. ПРОВЕДЕН. ВОДИ, КАНАЛІЗАЦІЇ, ОПАЛЕННЯ. (068) 772-75-87

Заміна, встановлення сан.приладів, труб, ванн, кухня. Част-ково стояки, встановлення рушникосушок. (067) 807-12-74

6.11 УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ

УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ І КВАРТИР ПІНОПЛАСТОМ, ШПАКЛІВКА, КОРОІД, ФАРБУВАННЯ. ЯКІСТЬ. НИЗЬКІ ЦІНИ. (098) 132-12-31

7. ПОБУТОВІ ТОВАРИ, ВСЕ ДЛЯ ДОМУ

7.1 МЕБЛІ ПРОДАМ

Меб, килими, посуд, речі, кр.стілдог.....(068) 924-22-21
Стіл, розкладачка, килими, посуд.....дог.....(097) 663-85-88

7.2 ПОБУТОВІ ТОВАРИ ПРОДАМ

1 Шв.машина з тумбою, ножнанедор.....(097)560-06- 31
Ваги тарілочні+3 гірі.....недор..... (097) 560-06-31
Каміни. Печі. Дрова. Топки.дог.....(068) 246-33-17
Т/в + Т2 + кріплення.недор..... (097)560--06-31
Прал.маш. Zanussi, 6/в, вертикал.....дог.....(097) 560-06-31

7.4 ОПАЛЕННЯ БУДИНКУ

Оренда ПОДРІБНЮВАЧА ГІЛОК В М.ВІННИЦІ. ЗРІЗУ ДЕРЕВА, ПОРУБАЮ, ПОЧИСТЮ, ІНШЕ. (063747-32-80, ПЕТРО

ДО ВАШОЇ УВАГИ ВСЕ ДЛЯ ОПАЛЕННЯ БУДИНКУ: ДРО-ВА, ПЕЧІ, КАМІНИ, ТОПКИ. (0432)32-20-43, (068)246-33-17

ДРОВА ПРОДАМ: ДУБ, ЯСЕН. ОБРІЗКА ДЕРЕВ! АВАРІЙНІ, ПЛОДОВІ. РОЗПИЛ, КОРЧУВАННЯ,ІН (063)747-32-80

7.5 КУПЛЮ

Монети будь-якого періоду. Куплю!.....Дорого.....(067)933-17-24
Холодильники б/в куплю. Ремонт.дог.....(067) 490-87-83
АВ газ.плити, холодильникидог.....(067) 136-23-76
АВ двигуни до холодильника куплюдог.....(098) 151-98-97
АВ керамічну плитку,та іншу куплюдог.....(067) 136-23-76
АВ холод., мороз.камери, прал/машдог.....(097) 623-91-38
АВ холодиль.,газ.плита,бетонозмш.....дог.....(098) 152-89-95
Газову плиту будь-якудог.....(098) 705-86-70
Електродвигуни, 0,5 -250кВтдог.....(063) 298-37-72
Неробочий холодильник, кондиц. БК.....дог.....(067) 263-28-99

7.6 ПОСЛУГИ

«АААААВС». 100% РЕМОНТ ХОЛОДИЛЬНИКІВ ВДОМА. ГАРАНТІЯ. ЗАБИРАЄМО Б/В ХОЛОДИЛЬНИКИ (067)490-87-83, (093)103-93-43

«АВТО100%». ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

залізобетонні

Огорожі

все «під ключ»

Різні розміри та форми

Встановлення

Доставка

Металеві ворота

Більше 30-ти видів

zabor-vn.com

(067) 90 95 443 (063) 50 35 667

(067) 466 33 34

«АААВМ».Перевеземо, завантажимо/розвантаж.: меблі, кварт, диван, холодильник,ін. (097)674-43-61

«ААВД» 101% Розберемо, зберемо, розвантажимо+перевеземо меблі, квартири,піаніно. (096)232-44-85

«ААЛТ» розберемо, зберемо+завантажимо меблі, квартири, інше.+ Перевеземо. (098) 718-21-80

«АВАМ» ми недорого вивантажимо і перевеземо меблі, кватири, офіси, склади, інше. (067)947-31-81

«Майстер на прокат»допомога по дому: замки, люстри, сантехн., меблі,чистка бойлерів (097) 674-43-61

«Чоловік на годину» майстер недорого. Ремонт електрики, меблів, телевізорів. (098) 352-98-77

А я обрізу Вам дерева,гілля. Розпил на дрова, корчування пнів, подрібнення гілок (063747-32-80

RIA

Подати оголошення в газету RIA дуже просто!

Для розміщення оголошення в газети RIA зателефонуйте у відділ прийому оголошень. Оператори відділу допоможуть обрати рубрику, скласти текст оголошення, здійснити оплату.

(0432) 555-135

(050) 430-03-07

(098) 166-28-06

(093) 170-23-60

Вартість публікації оголошень

☐ Звичайне оголошення — 40 гривень

☐ Виділене оголошення — 60 гривень

☐ Особливе оголошення — 130 гривень

☐ Фото оголошення — 180 гривень

☐ Фотооголошення в нерухомість — 300 гривень

☐ Оголошення про втрату документів — 100 гривень

Графік роботи:

☐ понеділок з 9:00 до 20:00

☐ вівторок — п'ятниця з 9:00 до 18:00

☐ субота і неділя - вихідний

Оренда подрібнювача гілок в м.Вінниця. Обрізка дерев! Розпил, корчування, інше. (063)74-732-80, Петро

Обрізка дерев! Аварійні, плодіві. Розпил, корчування, подрібнення. Недорого. (063)747-328-0

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067)490-87-83, (093)103-93-43

А ми розчистимо заплутаний сад, ділянку. Вивіз гілля. Демонаж, дрібні буд.роботи. (099) 549-09-19

Встановл. газ.колонок всіх конструкцій, газ.котлів, газ. конвекторів,ел.бойлерів (097)272-39-81, (093)809-22-91

Зрізу дерева, порубаю, почистю, інше. Вінниця та область. (06-3) 747-32-80

Обрізка дерев, кущів, прибирання території. Шукаю роботу. (067) 430-71-99

Ремонт Холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильники. (067) 490-87-83, (093) 103-93-43

Ремонт холодильників. Реставрація. Забираємо б/в. Заправка фреоном. Продаж. (096)203-92-72, (0432)46-34-71

Терміновий ремонт холодильників вдома. Якісно. Гарантія. Забираємо б/в холодильник. (093) 103-93-43, (067) 490-87-83

545656

працюємо 24/7

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Вінниця-Київ-Вінниця
Вінниця-Одеса-Вінниця

Комфортний ПЕРЕЇЗД

(096) 663-50-35 ♦ (063) 825-18-18

ЗАЛІЗОБЕТОН ВІД ВИРОБНИКА

ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ

ПЕРЕМІЧКИ

БЛОКИ

БЕТОН

м. Вінниця, вул. Айвазовського, 4А, завод "ЖБІК"

тел.: (0432) 66-46-43; (050) 423-30-09 557733

545656

працюємо 24/7

ДОПОМОЖЕМО З ПЕРЕЇЗДОМ

авто & вантажники

Комфортний ПЕРЕЇЗД

(096) 663-50-35, (063) 825-18-18

з доставкою по області

ЦЕМЕНТ В МІШКАХ ТА НАСИПОМ, Машинами та вагонами

БУДМАТЕРІАЛИ В АСОРТИМЕНТІ

ЗОДЧИЙ ZODCHYI.COM.UA

М. ВІННИЦЯ, М. ЗЕРОВА, 1Б (067) 430-64-96

М. ГАЙСИН, ВУЛ. СІЧОВИХ СТРИЛЬЦІВ, 9 (067) 256-74-00

557485

Цемент «Зодчий»

Міцно тримає! Фасовка - 25 кг

ПОРТЛАНДЦЕМЕНТ ПЦ ПБ-Ш-400

ЦЕМЕНТ

РЕЗКА НЕТО: 25±0,5 кг

вул. Пархоменко, 16
тел.: (0432) 668-990

від **136⁵⁰** грн/мішок

ПРОФЕСІЙНЕ УТЕПЛЕННЯ

- ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ
- ПРИВАТНИХ ПОМЕШКАНЬ
- БУДИНКІВ, ДАХІВ

ГІДРОІЗОЛЯЦІЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ

25 РОКІВ ГАРАНТІЇ

(067) 757 02 67

557485

8. АВТОМОБІЛІ

8.3 КУПЛЮ

АВ причеи, бетонозмішувачі, різні та інше. (097) 127-54-23

Авто, причеи та скутери, мопеди куплю (067) 136-23-76

8.5 СГ ТЕХНІКА ТА ІНВЕНТАР

Картоплесаджалки, картоплекопалки однорядні та 2х-рядні, сіногabalки 4,5 сонечок, розкидач мін.добрива, прес-підбирачі. (097)347-78-54, (095)810-17-87

Дискові борони та диско плуги,міжрядні культиватори та суцільного обробітку, розсадо-посадочні машини. Обприскувачі 2000л (095)810-17-87, (097)347-78-54

Обприскувачі польові та садові 200, 300, 400, 600, 800, 1000л. Косарки:сегментні, роторні, садові. Сівалки, плуги, фрези (096)495-75-48, (063)651-91-92

Трактори Т-25, МТЗ.Передні мости на МТЗ нового,старого зразку та балочні,після кап.ремонт. Білорусь.Борони зубові,важкі (067)318-15-13, (097)713-54-93

8.8 ТРАНСПОРТНІ ПОСЛУГИ

«АВТО»100%, ПЕРЕВЕЗ.МЕБЛІВ, БУД.МАТ.ДО 2,5Т. ВАНТАЖНИКИ. ФУРГОН 4Х2Х2,4. НЕДОР. (098) 588-08-27

Вант. перевезення: Мерс.Спринтер, 22 куб.м, 2 тони. Гідроборт. Форма оплати будь-яка. Л.АВ 149607. (067) 289-52-33

ВАНТАЖНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ДО 2 ТОН ПО МІСТУ ТА ОБЛАСТІ. МЕРСЕДЕС-СПРИНТЕР СЕРЕДНЯ БАЗА. (093) 409-28-28

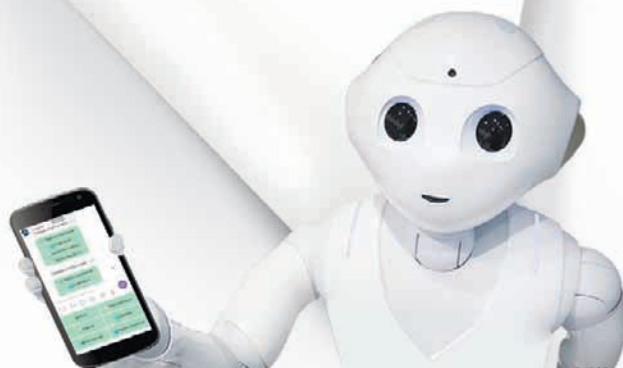
Усі свіжі оголошення RIA у вашому Viber

- зручний пошук ✓
- перегляд по рубриках ✓
- розміщення оголошення ✓
- можливість підписки ✓

Скануйте QR-код, або шукайте в Viber

RIA_ogo

KUMHO TIRES

Sava

ШИНИ

BRIDGESTONE

FIREMAX

TOYO TIRES

DOUBLESTAR

556947

АКУМУЛЯТОРИ

inci AKÜ

SADA BATTERY COMPANY

topla

ПП "Капітан"

(432) 50-80-11, (095) 836-00-01, (068) 311-11-20

м. Вінниця, вул. Ю. Клена, 28

551388

ПОВЕРТАЄМОСЯ ДО СВОГО. ЯК ЗМІНИЛАСЯ МОВНА СИТУАЦІЯ

Мова ■ У День української писемності та мови, українці обговорюють не лише грамотність, а й роль рідної мови у своєму житті. Ми зібрали дані, щоб подивитися, як за останні роки змінилося ставлення до української мови у Вінниці та області

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

Нещодавно Україна відзначала День української писемності та мови. Українці написали 26-й за рахунком радіодиктант національної єдності в історії незалежної України. В країні формується неймовірна традиція, присвячена вшануванню української мови, яка пережила сотні заборон і знущань.

Цифри свідчать, що у 2024 році найбільший україномовний флешмоб уперше зібрав понад 700 тисяч переглядів Радіодиктанту на платформах Суспільного мовлення. У 2022 та 2023 роках ця кількість становила понад пів мільйона осіб, а у 2021-му було 455 тисяч переглядів. Тобто з року в рік кількість учасників збільшується.

Окремо з року в рік можна спостерігати, наскільки більше стає відгуків у соціальних мережах щодо диктанту — і, звісно, мемів теж не бракує.

Цю тенденцію можна простежити й у загальному стані української мови в Україні. У цьому матеріалі ми зробимо аналіз того, наскільки змінився відсоток спілкування рідною мовою на Вінниччині.

ЗАГАЛЬНА СИТУАЦІЯ У ВІННИЦІ ТА ОБЛАСТІ

Під час останнього перепису населення в Україні, який відбувся у 2001 році, на Вінниччині 94,8% людей вважали своєю рідною мовою українську. У місті цей показник був нижчим — 84,7%.

Хоча в переписі, проведеному за два роки до відновлення незалежності, ці дані були ще меншими: в області — 90,7%, у місті — 71,5%.

**У 2001 році, у
Вінницькій області
94,8% людей вважали
свою рідною мовою
українську. У Вінниці —
84,7%**

На жаль, до початку війни на сході України досліджень по регіонах майже немає у відкритому доступі. Такі аналізи з'являються лише з 2014 року.

До прикладу, за дослідженнями 2014-2015 років, у Вінниці 70% мешканців удома спілкувалися українською. Однак згідно з опитуваннями, проведеними Соціологічною групою «Рейтинг» у 2017 році, українською вдома розмовляли вже менше

На Вінниччині все більше людей починає говорити вдома українською мовою. Цей відсоток зріс через повномасштабне вторгнення росії

людей — 67% населення міста.

Але з початком повномасштабної війни показники значно змінилися. Згідно з опитуванням, проведеним Міжнародним республіканським інститутом у 2023 році, українською вдома розмовляли 85% населення міста, а у 2024-му — вже 89%.

ЯКА СИТУАЦІЯ З ДІТЬМИ ТА ШКОЛАМИ?

Важливу роль у розвитку та збереженні української мови відіграє шкільна освіта. У Вінниці сьогодні всі школи є україномовними. Однак ще у 2014-2015 навчальних роках цей показник становив 99,54%, а у 2013-2014-99,43%.

Водночас локальні дослідження свідчать, що у 2015 році 95% вінницьких школярів вважали своєю рідною мовою українську. У 2016 році цей показник знизився до 85%, у 2018 — зріс до 92%,

а у 2024-му сягнув 96%.

Втім, вважати мову рідною — це одне, а спілкуватися нею — зовсім інше. Так, у 2012 році серед вінницьких школярів лише 72% спілкувалися українською з друзями. У 2014 році цей показник зменшився до 67%, а вже у 2015 зріс до 75%. Це частково пояснюється подіями Революції Гідності та початком російської агресії.

Проте у 2016 році стався певний відкат — лише 65% дітей спілкувалися між собою державною мовою. Починаючи з 2018 року, ситуація знову покращується: показник зріс до 73%, а після початку повномасштабного вторгнення у 2022 році вже 85% дітей вказали, що розмовляють українською.

ЯКА СИТУАЦІЯ З СОЦІАЛЬНИМИ МЕРЕЖАМИ?

Окрім школи та родинного виховання, на дітей значно

впливають соціальні мережі. За останніми дослідженнями, проведеними у 2023 році, на Вінниччині 78,5% контенту створюють українською мовою. Для порівняння: у 2020 році цей показник становив лише 26,2%. Різкий стрибок стався у 2022 році — до 73,5%, що пов'язано з початком повномасштабного вторгнення росії.

Загалом бачимо, що за останні роки українська мова стала значно більш вживаною. Вінничани різного віку дедалі частіше переходять на спілкування нею, а не лише вважають її рідною. Це підтверджують і соціологічні дослідження.

Подібна тенденція спостерігається й по всій Україні: за останнє десятиліття кількість тих, хто розмовляє вдома українською, зросла майже у півтора раза — з 50% до 70,5%.

РЕКЛАМА

**АЛЬПІЙСЬКЕ
ШАЛЕ 100 м²**

**НА ТВОЇЙ
ЗЕМЛІ** **3 місяці
будівництва**

067 666 09 97 068 942 56 76 alpchalet.com.ua

551386

**ВСТУПАЙ ДО
УКРАЇНСЬКОЇ
IT-СОТНІ**

СТАНЬ АЙТІШНИКОМ
ГАНТОВАНО

IT 100

063 189 22 56

- Програмування
- Тестування
- Веб-дизайн
- Проектний менеджмент
- Конструювання і програмування дронів

100.intita.com

ОТРИМАЙ ГРАНТ НА БЕЗКОШТОВНЕ НАВЧАННЯ

557359

З КОЖНИМ РОКОМ МЕНШЕ УЧНІВ

Порахуємо ■ В Україні спостерігається спад кількості першокласників, а також тенденція, що учні старших класів теж залишають школу. Чому так відбувається і яка ситуація на Вінниччині?

ДАР'Я ДАЦКОВА, RIA,
(093)6487461

За даними Держстату, на початок 2024-2025 навчального року в системі освіти України налічувалося загалом 3,74 млн школярів усіх форм навчання. Це найнижча цифра за останні 30 років.

У цьому ж навчальному році, за оперативними даними місцевих управлінь освіти, до українських шкіл пішли близько 252 тисячі першокласників. Минулого року першачків було 314 тисяч, тобто на 62 тисячі менше дітей. Про це розповів голова парламентського комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак.

Ми вирішили проаналізувати ситуацію в нашому регіоні.

До початку повномасштабного вторгнення у школах Вінницької громади було 45 564 учні, а у 2024/25 навчальному році — 44 723 учні.

З 2022 року регулярно зменшується кількість учнів початкових шкіл на території Вінницької громади. Ця статистика підтверджує слова Сергія Бабака про загальну

тенденцію скорочення кількості першокласників в Україні.

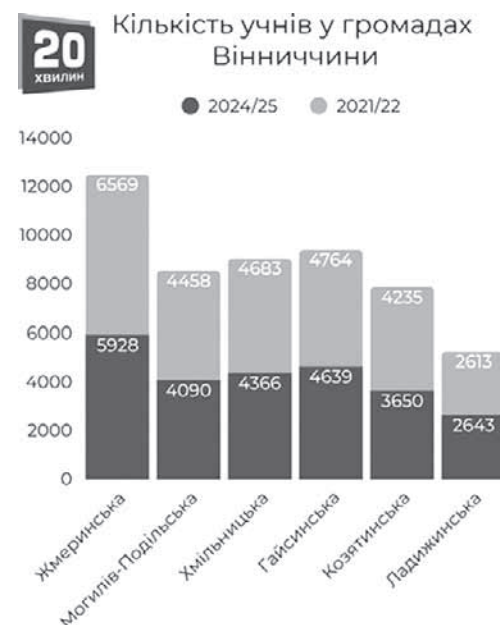
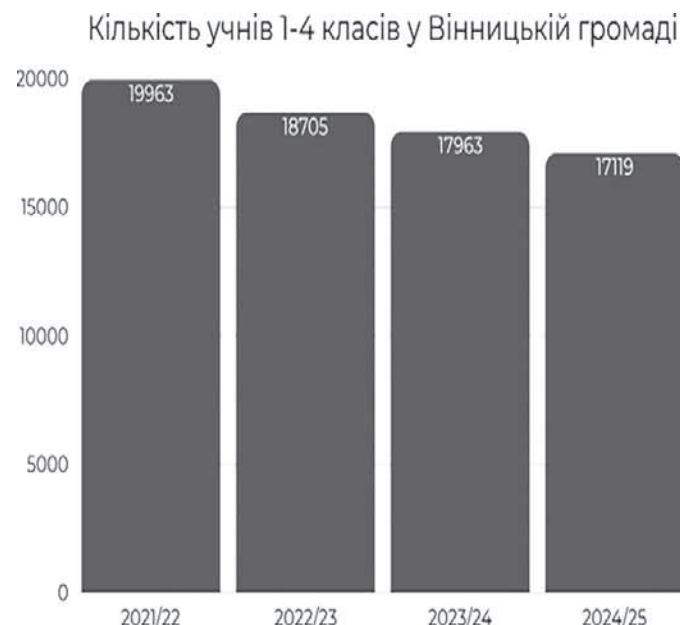
Якщо подивитися на кількість учнів в інших громадах Вінницької області, то картина схожа. Ми відібрали шість найбільших громад області. Найбільше скорочення — у Козятинській громаді (-13,8%). Жмеринська громада втратила понад 600 учнів, а Могилів-Подільська — майже 400.

Натомість Ладимирська громада — єдина, де спостерігається незначне зростання (+1,1%).

Однак загалом тенденція до зменшення кількості учнів зберігається. Так само в громадах видно, що кількість учнів молодших класів щороку зменшується.

У менших громадах кількість учнів може скорочуватися ще й через закриття шкіл у селах. Це відбувається тому, що МОН припиняє їхнє фінансування, якщо в закладі менше ніж 45 дітей.

Основними причинами того, що в Україні меншає першачків, голова парламентського комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак назвав низьку народжуваність та масовий виїзд дітей у перші роки повномасштабної війни.

Водночас він зауважив, що цього року батьки майже не вивозять за кордон дітей шестирічного віку, а навпаки — деякі повертаються.

«Але наслідки того періоду й загальної негативної демографії — падіння народжуваності — відчуватимемо ще довго. Кількість першачків іще зменшуватиметься — це неминуче», — пояснив голова освітнього комітету Ради.

Як дослідило видання NGL media, є тенденція, що кілька відсотків учнів старших класів (2-4%) щороку не переходять у наступний клас, тобто покидають школу. Причому це стосується як хлопців, так і дівчат. Видання за-

значає, що переважна більшість цих дітей виїжджає за кордон.

Згідно з дослідженням ЮНЕСКО, станом на 2024 рік за межами України навчалися майже 665 тисяч українських школярів, однак ця цифра неповна, адже враховує лише країни ЄС, та й не всі, куди мігрували українці.

При цьому лише 29% з цих школярів поєднують навчання в обох країнах, а ще 16% навчаються виключно онлайн у межах української освіти. Якщо екстраполювати цю тенденцію на країни, не враховані ЮНЕСКО, можна припустити, що загалом за кордоном перебувають близько 720 тисяч українських школярів.

Натомість, за даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, приблизно 1,4 мільйона вимушено переміщених українців у світі — це діти віком від 3 до 17 років.

Крім того, учасники дослідницької програми RAI for Ukraine проаналізували різницю між місцем реєстрації учасників НМТ та місцем, де вони фактично склали тест. Так виявили, що у 2022 році 23,5 тисячі випускників шкіл (10% від усіх) склали цей тест за кордоном. А ще 32% випускників узагалі не реєструвалися на складання НМТ, який є обов'язковим для вступу до українських університетів.

РЕКЛАМА

ДІАБЕТИЧНІ ТОВАРИ ТА ЗДОРОВЕ ХАРЧУВАННЯ

Сахарok Shop

Вітамін B-Complex Forte, GymBeam
90 таблеток
303⁰⁰

Чорнична паста без цукру LiQberry, 100 г
110⁰⁰

Цукрозамінник STEVIA у таблетках
300 штук
185⁰⁰

Сенсор FreeStyle Libre 2
3 шт
✓ **ВСТИГНИ СКОРИСТАТИСЬ**
7980⁰⁰

Глюкометр NEWMED NEO + 50 тест-смужок
686⁰⁰

Декстроза Dextro Energy
99⁰⁰

Спиртові серветки медичні, 100 шт
55⁰⁰

saharokshop.com
+38 067 460 02 44

НАРОДНИЙ **БРЕНД** 2025

Скануй та голосуй!

Підтримаємо тих, хто гідно працює
та наближає нашу Перемогу!
Голосування на **top20.ua**

Генеральний партнер

DOBROBUD
БУДІВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

Преміум - партнер

ДЛЯ ДВОХ САДОЧКІВ ЗБУДУВАЛИ СУЧАСНЕ УКРИТТЯ

Звели для малечі ■ У Вінниці відзвітували про відкриття безпечного простору для садочків №20 і №42. Протирадіаційні укриття створили фактично з нуля, і тепер під час тривоги тут можуть перебувати до 290 людей. Скільки коштувало це місту і де ще триває будівництво укриттів для дошкільнят?

АЛЬОНА ЧЕРНІУК,
 RIA, (093)8905679

Для вихованців садочків №20 та №42 відкрили нове сучасне протирадіаційне укриття. За словами посадовців, нові приміщення облаштовані з урахуванням усіх вимог безпеки та безбар'єрності. Тут є окремі санітарні кімнати для дітей і дорослих, зокрема для людей з інвалідністю, система вентиляції, підйомник, стабільне освітлення і опалення, місця для зберігання та підігріву їжі.

Під землею для дітей створили простір, де можна не лише перечекати небезпеку, а й навчатися та гратися. Є навчальна зона з медіапроектором, розмальовками, ігровими матеріалами та невеличка кінозала.

— Під час повітряних тривог тут можуть перебувати до 290 людей — вихованці та працівники двох садочків. Укриття повністю автономне: має кілька виходів, вентиляцію, санвузли, інтернет, меблі та іграшки, — зазначають у департаменті освіти.

Директорка департаменту освіти Вінницької міської ради Оксана Яценко розповіла, що наразі питання створення безпечного освітнього простору — це безумовний пріоритет.

— Завдяки будівництву протирадіаційних укриттів ми забезпечуємо формат офлайн навчання для закладів дошкільної освіти, які розташовані поруч, — додає Оксана Яценко.

— Від початку повномасштабного вторгнення ми працювали дистанційно. Наші педагоги стали і режисерами, і монтажерами, і блогерами — у кожної виховательки з'явився власний YouTube-канал із навчальними відео, — розповідає директорка садочка Людмила Малафеева. — Але нам дуже бракувало живого спілкування. Тепер нарешті маємо спільне для двох садочків укриття. Його простір ми обла-

штували, як і групи у садочку, щоб дітям було цікаво й зовсім не страшно. Подбали про їхній психологічний комфорт.

СКІЛЬКИ ВИТРАТИЛИ НА БУДІВНИЦТВО?

Тендер на будівництво протирадіаційного укриття для дитячих садочків на вулиці Олега Антонова, 13 А оголосили у 2023 році.

Переможцем стала компанія ТОВ «Електромонтаж-425», яка запропонувала ціну 23 538 970 гривень. Втім, ця сума виявилася не остаточною. Після основного договору замовник укладав додаткові контракти, пов'язані з проектуванням, інженерними роботами та технічним супроводом. Зокрема:

■ консультаційні послуги у галузях інженерії та будівництва — 34 163 гривні і 19 752 гривні;

■ інженерно-геологічні вишукування — 11 998 гривень;

■ технічний нагляд за виконанням будівельних робіт — 62 300 гривень;

■ нестандартне приєднання до електричних мереж об'єкта — 83 952 гривні;

■ інженерне проектування — 149 839 гривень.

У серпні 2025 року виникла потреба в додаткових роботах, передбачених основним договором. Їх також виконував той самий підрядник — на суму 4 895 627 гривень 55 копійок. Тоді ж окремо провели тендер на архітектурні, інженерні та геодезичні послуги вартістю 20 748 гривень.

У підсумку, за відкритими даними системи Prozorro, загальні витрати на будівництво споруди цивільного захисту — протирадіаційного укриття для закладу дошкільної освіти №20 становлять близько 28,8 мільйона гривень.

ДЕ ЩЕ БУДУЮТЬ?

У Вінниці продовжують реалізовувати масштабну програму з облаштування протирадіаційних укриттів у закладах дошкільної

Під землею — безпечно і малечі є чим гратися. Нові укриття у вінницьких садочках стали другим домом під час тривоги

освіти. За останні два роки у місті оголосили низку тендерів на будівництво сучасних укриттів для дитсадків, вартість яких обчислюється десятками мільйонів гривень.

Серед запланованих об'єктів — укриття для дитячих садків №23, №28, №36, №38 та завершальні

На реалізацію проєкту з будівництва укриттів у двох дитячих садочках спрямували близько 29 мільйонів гривень

роботи для дошкільного закладу №60. Кожен із них має власний проєкт, кошторис і технічні особливості.

Для дитсадку №60 зведення укриття стало одним із найдорожчих — воно передбачає не лише основні будівельні ро-

боти, а й окреме підключення до електромереж та додаткові послуги, необхідні для завершення комплексу.

Відтак, перші роботи зі зведення протирадіаційного укриття для дошкільного закладу №60 стартували ще у 2023 році. Тоді сума тендеру становила 37 893 502 гривні. Підрядником обрали товариство «ЖК-Гарант».

У процесі будівництва неодноразово виникала потреба у виконанні додаткових робіт, які не були передбачені первинним проєктом. Згідно із законодавством, такі роботи можна замовляти у того самого підрядника — якщо їхня вартість не перевищує 50% від ціни основного договору.

Саме тому у 2024 році міська рада уклала додаткову угоду на 1 272 300 гривень 38 копійок. Ці роботи виконуватимуть до 31 грудня 2025 року. Окрім

того, були замовлені послуги з нестандартного приєднання до електричних мереж — ще 498 387 гривень.

Будівництво триває і для інших закладів. Зокрема, для дитсадку №23 був оголошений тендер на нове будівництво споруди цивільного захисту — вартістю 44 640 627 гривень, з подальшим коригуванням проєкту на 2 594 825 гривень 06 копійок.

Ще один масштабний об'єкт — укриття для дитсадку №38, розташованого на вулиці Барвистій. Початкова вартість будівництва становила 43 037 970 гривень, а паралельно проведено тендер на підключення об'єкта до електромереж — на 179 040 гривень.

Також тривають роботи для дитячого садка №36 на вулиці Київській, 124, де укриття оцінене у понад 43 мільйони гривень.

Скільки загалом сховищ у Вінниці?

З початку 2022 року у Вінницькій громаді, на замовлення департаменту капітального будівництва міської ради, виконано нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію 56 споруд цивільного захисту, де люди можуть перечекати небезпеку. Серед них: 22 — найпростіші укриття у дитячих садках, 24 — у ліцеях, ще два — у закладах культури.

Окрім цього, провели капремонт двох сховищ у медичних закладах, а також звели шість протирадіаційних укриттів для ліцеїв. У 2025 році міська рада профінансувала будівництво ще шести укриттів для дитсадків, два найпростіші укриття для ДНЗ,

а також одного укриття на вулиці Замостянській. На стадії розробки проєктно-кошторисної документації перебувають ще два об'єкти. — З початку війни наш департамент побудував або відремонтував 56 споруд цивільного захисту, ще 11 — у роботі. Реальна кількість облаштованих укриттів трохи більша, бо деякі ремонтувалися одночасно з будівлями і не враховані як окремі об'єкти, — розповідає директор департаменту Денис Мазуренко.

Крім того, у Вінниці створили 203 найпростіші укриття — у школах, лікарнях, бібліотеках, спортивних школах, музеях та вищих навчальних закладах. Більше по-

ловини з них належать громаді, решта — державним або приватним структурам.

У житловому секторі громади облаштовано 910 місць для тимчасового перебування населення під час сигналу повітряної тривоги, з яких 354 обслуговують ОСББ і 556 — управлінські компанії. До слова, Вінниця готується до найгіршого сценарію цієї зими. Після російських атак на енергосистему, ризик тривалих відключень світла та тепла зростає. Вже більше 30 ОСББ у Вінниці подбали про альтернативні джерела обігріву для своїх тимчасових укриттів. Вони закупили генератори та встановили буржуйки.

ЗНОВУ ПЕРЕСТРИБНУЛИ ВСІХ

Рівень ■ У домашньому Кубку України зі спортивної акробатики вінницькі призери вигравали лише золоті нагороди! Стали кандидатами до національної збірної, яку тренує наш земляк Юрій Голяк

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Вінницька школа спортивної акробатики продовжує утримувати чільне місце як на міжнародному рівні, так і на внутрішньому. Це вчергове красномовно засвідчили підсумки Кубка України (серед чоловіків і жінок) та чемпіонату країни серед юнаків. Змагання були одним із етапів відбору до збірної країни.

Нагадаємо, цього року найбільшим досягненням вінницьких акробатів було срібло престижних Всесвітніх ігор. Його здобула змішана пара — Рузанна Вечерук і Ангеліна Чернявська.

ЗБІРНА ОНОВЛЮЄ СКЛАД

Загалом на змаганнях виступили 240 учасників. Обидва турніри одночасно фінішували у вінницькому спорткомплексі «Авангард» в останній день жовтня. Нагадаємо, акробатична база у Вінниці — найсучасніша в Україні, повністю відповідає сучасним вимогам.

За нагороди боролися представники дев'яти областей України і Києва. Командного заліку не було. А в особистому заліку найбільше нагород здобули господарі килима. Також багато призових місць посіли спортивні акробати Дніпропетровської і Львівської областей.

Причому в Кубку України вінничани отримували нагороди в загальному заліку (за підсумками двох вправ) виключно найвищого ґатунку! Зокрема, відзначилася чоловіча група (бронзові призери юнацького чемпіонату світу Миколай Хасанов, Дмитро Борщевський, Володимир Репетій і Микола Сорока), чоловіча пара (призери всесвітніх змагань Владислав Репетій, Максим Марковський), змішана пара (Ніка

За нагороди боролися представники дев'яти областей України і Києва. Загалом на змаганнях виступили 240 учасників

Хасанова, Артем Шаповалов) і жіноча трійка (Вікторія Сухонос, Аліна Коваль, Вікторія Ткач).

Щодо юнацького чемпіонату України, то там медалі розігрувалися в двох вікових групах. Золото в загальному заліку отримали вінницька чоловіча і змішана пари.

— Ми плідно працюємо. Робимо все можливе, щоб досягати значних результатів, — прокоментував головний тренер збірної України зі спортивної акроба-

Золото в активі чоловічої групи із Вінниці. Вони були бронзовими призерами юнацького чемпіонату світу

тики, вінничанин Юрій Голяк. — Багато дітей на цих змаганнях почали пробувати нові програми. Ми також тестуємо нові склади. Таким чином намагаємося на наступний сезон створити оновлену збірну.

ПІСЛЯ СПОРТИВНОЇ КАР'ЄРИ — ЦИРКОВА

Він нагадав, що дуже складно розвивати спортивну акробатику нині на Миколаївщині, в Дніпропетровській і Харківській областях. Там немає умов для тренувань, а деякі зали розбомблені. Практично втрачені позиції цього виду спорту в Луганській, Донецькій областях і Криму.

— Із буремних регіонів бать-

ки вивозять юних спортсменів за кордон. Вийшли і деякі тренери. Втім, якщо провідні акробати тренуються в інших країнах і готові виступати за нашу країну, то вони залишаються у збірній, — пояснив Юрій Голяк.

Як відомо, багато провідних українських акробатів згодом йдуть працювати у цирки. Приміром у всесвітньвідомий «Cirque du Soleil» (канадська компанія сучасного циркового мистецтва, яке поєднує циркову акробатику, музику, театр, танець і унікальний дизайн). Тренери зовсім не проти циркової кар'єри своїх випускників, якщо вона відбувається після завершення спортивної.

КОРОТКО

У закордонний чемпіонат

■ У Кубку України з футболу вінничани впевнено переграли своїх конкурентів. «Вовки» подужали «Кепіталс» (Київ) — 19:12, «Лісорубів» (Ужгород) — 12:6 у групі і 31:0 у півфіналі. А в фіналі вони подолали «Орлів» (Здолбунів) — 33:25. У турнірі взяли участь шість команд із різних регіонів.

Індивідуальних нагород не було. Але тренери в складі «Вовків» відмітили найкращих гравців: у нападі Артема Біленького, в захисті — Дмитра Тацкова.

Ветерани волейболу

■ Фінішував Кубок Вінницької територіальної організації «Колос» з волейболу серед ветеранів (віком від 60 років). На майданчику зібралися справжні легенди — спортсмени, для яких спорт став стилем життя.

Взяли участь п'ять команд. Переможцем Кубка стала збірна Стрижавки. Разом із нею трійку найкращих склали ветерани Могилів-Подільського і Крижополя.

Зірки у Вінниці

■ У Вінниці пройшов благодійний футбольний матч пам'яті Віталія Драченка. На полі медуніверситету зустрілися ФК «Юнайтед» (у складі якої грав Віталій) та легенди українського футболу — національна збірна ветеранів України.

Зокрема, на поле виходили капітан Владислав Ващук, Володимир Єзерський, екс-гравець «Ниви» Едуард Цихмейструк та інші зірки.

Тріумф збірниць

■ Фінішував відкритий чемпіонат Вінницької громади з футболу серед дівчат 2011 р.н. і молодших. У ньому стартували п'ять команд спортшкіл: «Нива» (Вінниця), «Колос» (Бар), Літина, Тиврова і Тульчинського інтернату.

У підсумку чемпіонками стали вінничанки, які виграли всі чотири матчі із вражаючою різницею забитих і пропущених м'ячів 12:0. Срібло в активі барчанок, бронза — у тульчинок.

Готують видання про загиблих вболівальників «Ниви»

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, RIA, (098)8591459

Засновник музею вінницького футболу і письменник-аматор Олег Семенов задумав підготувати друковане видання про тих вболівальників та ультрас «Ниви», які загинули під час повномасштабної війни, щоб зберегти пам'ять про цих хлопців. Також, можливо, у Вінниці були ще вболівальники, які загинули при АТО.

— Для втілення цього задуму в життя, перше, що потрібно — це максимально зібрати матеріал про кожного із вболівальників «Ниви», хто віддав своє життя за Україну. Тому звертаємося до рідних наших загиблих героїв, друзів, знайомих. Допоможіть нам, щоб ніхто не був

забутий. Цікавить максимум інформації — прізвища та імена, дати народження та смерті, фотографії до війни та під час неї, спогади про хлопців та їхні висловлювання, — каже Олег Семенов.

Після збору та обробки інформації автор буде думати, де та на яких умовах друкуватиме збірку.

— Також нагадуємо всім, що у Вінниці працює музей футболу, де намагаємося зробити експозицію про кожного загиблого вболівальника. Тому будемо вдячні за будь-яку інформацію чи будь-які матеріали як для книги, так і для музею. З усіх питань звертайтеся до мене за телефоном (098)-834-24-96, — каже Олег Семенов.

Олег Семенов — палкий вболівальник «Ниви». Він засновник музею вінницького футболу і письменник-аматор

КОРОТКО

Можете допомогти

■ Настає складна зима, і для багатьох бездомних та вразливих людей холод стає прямою загрозою життю. У вечірній та нічний час бездомні люди можуть скористатися притулком «Безпечний простір» на вул. Синьоводській, 126. Тут облаштували кімнати нічного перебування, душові та санвузли, а також пропонують гарячий чай. Умова: Притулок не приймає з ознаками сп'яніння.

ГО «Полум'я надії» забезпечує гарячим харчуванням щоп'ятниці о 15.00 біля ринку «Урожай».

Пункт допомоги (Пирогова, 74). Тут можна поїсти гарячого, випити чаю, прийняти душ та переодягнутися у чистий одяг. Працює з вівторка по п'ятницю (9.00-17.00). За цією ж адресою регулярно роблять безкоштовні стрижки. Релігійна місія «Карітас-Спес-Вінниця» надає також послуги:

Соціальна перукарня: щопонеділка (9.00-12.00) на вул. Соборній, 18 (запис за номером (068) 983 73 46).

Соціальна пральня: в осередку можна безкоштовно випрати й висушити одяг (запис щопонеділка, 9.00-12.00).

3 листопада чистий та теплий одяг від Товариства Червоного Хреста України можна отримати на вул. Брацлавській, 85 (каб. 404).

Якщо ви бачите людину, яка потребує допомоги, зверніться сюди:

Цілодобова варта: 15-60. ГО «Полум'я надії» (гаряча лінія): 096-006-36-05.

ЗАПАСИ ВАКЦИНИ ПРОТИ ГРИПУ ВИЧЕРПАЛИСЯ

Проблема ■ Цьогоріч Україна зіткнулася з відчутним дефіцитом вакцин проти грипу. Усі регіони повідомляють про нестачу препаратів, а в деяких містах їх знайти стало майже неможливо

МИХАЙЛО КУРДЮКОВ,
 RIA, (095) 103 96 71

«На українському ринку нині доступні лише дві вакцини проти грипу — французька «Ваксигрип Тетра» (Sanofi) та корейська «Джісі Флю» (Biopharma Corp.), однак обсяги їхніх поставок значно менші, ніж торік», — йдеться у матеріалі «Української правди».

За даними Держлікслужби, станом на кінець вересня в Україну завезли лише 236 тисяч доз, тоді як минулого сезону — у понад 2,5 раза більше.

ЧОМУ ВИНИК ДЕФІЦИТ

Причини нестачі комплексні. По-перше, дистриб'ютори, які замовляють вакцини, зменшили обсяги поставок через низький попит у попередні роки. Минулого сезону значна частина вакцин залишилася невикористаною, що призвело до збитків для аптечних мереж і приватних клінік.

По-друге, один із основних виробників зазнав проблем із виробничими процесами. Компанія Sanofi тимчасово зменшила випуск «Ваксигрип Тетра» через глобальний перехід на нову тривалентну формулу вакцини.

Цей перехід, що триватиме до 2027 року, вплинув на поста-

чання в усі країни північної півкулі, зокрема й в Україну.

Крім того, частину запасів знищили російські обстріли — один зі складів постачальників був пошкоджений. Усе це призвело до ситуації, коли вакцин вистачило лише для частини населення, передусім медиків і представників груп ризику.

ВІННИЦЯ: ВАКЦИНИ ЗАКІНЧИЛИСЯ ЩЕ НА ПОЧАТКУ

У Вінниці кампанія з вакцинації стартувала 29 вересня. За словами

Місто закупило п'ять тисяч доз вакцини, вінничани активно імунізувалися і за три тижні ми використали весь обсяг

директора міського департаменту охорони здоров'я Олександра Шиша, цього року вінничани проявили значно більшу активність, ніж у попередні сезони.

— Місто закупило п'ять тисяч доз корейської вакцини, вінничани пішли активно імунізуватися і за три тижні ми використали весь обсяг, — каже очільник департаменту. — Вакцинація від грипу не є обов'язковою, тому держава масових закупівель не проводить.

Вакцин у лікарнях міста вже немає. Залишається сподіватися на наявність в аптеках

Зараз перевірку МОЗ пройшли лише дві вакцини — корейська та французька, але обсяги їхніх поставок нам не відомі. Це питання до аптечних мереж чи Держлікслужби.

Нині, за словами Шиша, деяка кількість доз вакцини може бути у приватних аптеках, натомість офіційних поставок у комунальні заклади поки що не очікують.

МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ ДЕФІЦИТУ

Вплив нестачі вакцин на рівень захворюваності напряму залежить від поведінки вірусу і динаміки сезону.

— Як вплине нестача вакцини на темпи поширення грипу — залежатиме від того, як проходитиме підвищення рівня захворюваності. Цього сезону очікуємо циркуляцію грипу типів А і Б, але як вони себе поведуть — невідомо, — про-

довжує Олександр Шиш. — Наразі у місті рівень захворюваності низький, ближчий до фонового.

Водночас він наголошує: навіть якщо хворих стане більше, нестача вакцин не є критичною, адже вакцинація від грипу в Україні має рекомендаційний характер і традиційно не охоплює велику частку населення.

— Звісно, відсутність вакцини впливає на рівень індивідуального захисту. Але загалом ситуацію з грипом визначатиме не кількість вакцинованих, а те, як швидко люди звертатимуться по допомогу при перших симптомах, — зазначає лікар.

У МОЗ нагадують: щеплення особливо важливе для літніх людей, вагітних, дітей, осіб із хронічними хворобами та імунодефіцитами. Саме ці групи найважче переносять грип і найчастіше мають ускладнення.

РЕКЛАМА

СЛУХОВІ АПАРАТИ

Скринінг, підбір, тестування
БЕЗКОШТОВНО

Доступні ціни

Апарат "невидимка" за 1 годину

Товар сертифіковано. Сертифікат № PR.402-17 від 28.08.2020 р. Дійсний до 18.06.2024 р.
 Виробництво SIVANTOS GmbH (Ерланген, Німеччина), копіювання назва SIEMENS AT.

вул. Кропивницького, 1 тел. (0432) 52-77-37; (095) 286-37-37;
 (068) 286-37-37*

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ ЗАШКОДИТИ ВАШОМУ ЗДОРОВ'Ю

ПОДІЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ЗОРУ

- Діагностика зору
- Лазерна корекція зору
- Хірургія катаракти
- Хірургія глаукоми
- Дитяча офтальмологія
- Підбір окулярів та контактних лінз

☎ 0432 65 51 51; ☎ 097 701 26 00

м.Вінниця, вул.Зодчих 7; вул.Київська 16А

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

«ЯКА Ж ДОБРЕННА ДЗАНДЗУРА»: ДЛЯ ЧОГО ФЕРМЕРУ СЛОВНИК?

Незвичний ракурс села ■ Створити «Кісницький діалектичний словник» взявся підприємець із села Велика Кісниця Андрій Федик. Для чого йому це потрібно і як відгукнулися на таку ініціативу односельці? Що каже з цього приводу науковець, який досліджує мову?

ВІКТОР СКРИПНИК, RІA,
(067)1079091

«Друзі-кісничани і всі, хто родом з нашого села, є одне діло, де без вас не обійтися, — йдеться у дописі Андрія Федика. — Не секрет, що наша Велика Кісниця — унікальне село. Наші діалекти — це справжній скарб. Деякі слова використовуються також в інших селах, але більшість з них, то суто наші, кісницькі. Їх більше ніде не почуєш».

Таке повідомлення він доповнив діалектами, які чув і запам'ятав ще з дитинства. Попросив охочих доповнити їх своїми спогадами.

ЦЕЙ СЛОВНИК БУДЕ БЕЗЦІННИЙ

Андрій Федик уточнив, для чого він збирає діалекти. Сказав, що має намір видати словник кісницьких діалектів.

— Зберемо наші діалекти у словник, збережемо для наступних поколінь, щоб нащадки знали, як раніше говорили люди, — зазначив пан Андрій.

Про ініціативу Андрія Федика журналіст RІA розповів декану факультету філології й журналістики Вінницького державного педуніверситету імені Коцюбинського Віталію Гандзюку, попросив науковця висловити свою думку з цього приводу.

Далі цитую відповідь науковця дослівно:

— Підготовка і видання словника діалектів — це надзвичайно цінна й унікальна ініціатива, — каже Віталій Гандзюк. — Адже мова жителів Великої Кісниці — це живий зразок мовного синтезу, в якому поєдналися принаймні три культури: українська, польська й молдавська. Такий діалект є справжнім мовним феноменом, що відображає історію взаємодії народів, їхній побут, взаємовпливи й способи мислення. Уже через сто років цей словник матиме неогічне значення і не лише для лінгвістів, а й для культурологів, істориків, етнографів.

Видання збереже живу пам'ять про мовну багатшаровість українського прикордоння. На його основі можна буде писати наукові праці.

Те, що ініціатива належить фермеру Андрію Федіку, свідчить про глибоку любов до свого краю й розуміння того, що мова — це не просто засіб спілкування, а частина нашої ідентичності.

На мою думку, варто, щоб подібні проекти з'являлися також в інших населених пунктах нашого краю, адже саме через діалекти найкраще відчувається різнобарв'я і сила української мови. Бо в діалектах злилися різноманітні культурні впливи.

Віталій Гандзюк під час розмови з журналістом не приховував захват від уяви про те, з якою цікавістю братимуть до рук словник кісницьких діалектів майбутні покоління. Каже, це видання викликати інтерес також у студентів-філологів, та й науковців, які досліджують мову. Словник може бути основою для написання наукових праць.

— Словом, створення такого словника, це робота не тільки для нас, нині живих, вона ще більше спрямована для нащадків, — зазначив наприкінці розмови Віталій Гандзюк.

КОЛИ ЧИТАЄШ ТАКІ СЛОВА, НІБИ ЧУЄШ ГОЛОС ДИТИНСТВА

Андрій Федик не знав, як відгукнуться на його пропозицію про створення словника діалектів рідного села. Відгуки, як мовить, не забарилися. Їх дуже багато. Про це він написав у ще одному дописі.

«Після першого повідомлення про створення «Кісницького діалектичного словника», ви написали стільки цікавого, що я із задоволенням продовжую цю справу, бо попереду ще багато всього, — читаємо у дописі. — Хтось підкинув нові слова, хтось згадав ті, що звучать у їхньому селі, хтось не розуміє, навіщо це, а когось просто «піврало» з відомих причин. Справді, багато

«Наші діалекти — це справжній скарб», — каже фермер Андрій Федик із села Велика Кісниця. Він ініціював створення словника діалектів рідного села

слів із нашого словника вживаються і в інших селах чи регіонах. Не будемо сперечатись про їх походження, бо цього не досліджували.

Та скажу одне: більшість цих слів живуть саме тут, у Великій Кісниці.

Бо історія нашого села глибока і багата. Колись ми були район-

«Через сто років цей словник матиме неоціненне значення і не лише для лінгвістів, а й для культурологів, істориків, етнографів»

ним центром, торгували через порт на Дністрі, входили до складу Молдови, і життя тут вирувало. Не дивно, що наша мова ввібрала і молдавські, і польські, і навіть турецькі впливи.

Але те, як ми говоримо, і як говорили наші предки — то вже чисто кісницьке.

І це зовсім не заважає нам

знати й говорити літературною українською.

Кісничани мають талант до вигадування нових слів і не лише слів, а й кличок, жартів, назв, що потім стають легендами. Тож я доповнив словник, додав нові слова й наголоси, щоб він звучав саме так, як говорили наші предки, ну і ми.

А найкраще в цьому всьому те, що коли читаєш ці слова, то ніби чуєш голос свого дитинства, розмову біля печі чи на призьбі, десь між горОдом і Дністром».

Наприкінці допису його автор ще раз звернувся до земляків: «Якщо пригадаєте ще якісь наші кісницькі слова, пишіть у коментарях. Можливо, пам'ятаєте з дитинства, які чули від батьків чи дідусів. Разом зробимо цей словник ще більшим».

Є ЗАМОВЛЕННЯ НА МАЙБУТНЮ КНИГУ І ЇЇ ПРЕЗЕНТАЦІЮ

У декого з читачів може виникнути питання: для чого фермеру словник діалектів рідного села,

у нього хіба нема інших клопотів? Не радимо цікавитися про це в Андрія Федика. Чому? Бо можна образити чоловіка. Він настільки закоханий у рідне село, що після багатьох років роботи на різних посадах у різних містах, врешті-решт, повернувся до батьківського порога. Свого життя не уявляє поза межами Великої Кісниці. Почитайте його дописи у Фейсбуці, багато чого зрозумієте, наскільки близьким і рідним є йому село і що він уже зробив і ще планує зробити для нього.

— Будемо вдячні ініціатору видання словника кісницьких діалектів, якщо знайде можливість подарувати це видання деканату факультету філології й журналістики Вінницького педуніверситету, — таке прохання автор цієї статті передає пану Федіку. Висловив його мій співрозмовник декан названого факультету Віталій Гандзюк. Уточнив, що таке видання потрібно для студентів і викладачів. Тому деканат з вдячністю автору отримав би його для бібліотеки.

Не так просто пояснити кісницькі діалекти

Пропонуємо читачам пояснити значення кісницьких діалектів. Не так це й просто! Зате мешканці Великої Кісниці вживають їх у повсякденній мові. Бабелюх — риба бичок; бардаш — сокира; бадерЕва — страва; гараги — палиці для підтримання рослин; голдани — сливи; гутя — айва; дзейстра — придане; добренна — смачна; дзандзури — абрикоси; черстик — персик; капацина — голова; капіцарня — майстерня; кассоя — літня кухня; куркудуша — алича; кутруца — куток біля печі; крос-

на — ручний ткацький верстат; лаката — навісний замок; магала — сусіди на вулиці; машкатий — великий; папшоа — кукурудза; палатарі — домоткані вироби, які вішали на стіну. Пропонуємо ще трохи висловів і окремих слів, які згодом увійдуть до словника діалектів. Якесь закотене — людина з «корonoю» на голові, високомірною; ванкір — кладова між кімнатами; газди — походеньки; гемби — великі губи; гіргоши — плечі; маліштівка — дерев'яна лопатка для мамалиги; карабАшка — бляшан-

ка; карапАтий — викривлений; клАка — спільна праця, допомога; куфля — чашка; патиріОха — поганий, мілко перебитий сухий тю-тю; пахнотІння — щось запашне; рускАль — лопата штикова; самА-нати — бути схожим; студенЕц — холодець; трЕвка — кам'яна посудина для випоювання тварин; фУрка — палиця для пряжі. До речі, у мешканців Великої Кісниці ще й своя вимова. Навіть назву села дехто вимовляє не так, як це пишеться на папері: «Кисниця». Але то вже тема іншої розмови.

ПРО ЦЕНТРАЛЬНЕ КЛАДОВИЩЕ, ЯКЕ ЗБЕРІГАЄ ІСТОРІЮ ВІННИЦІ

За межею життя ■ Вінницьке

Центральне кладовище — некрополь міста, що займає 20 гектарів землі. Саме тут знайшли свій останній спочинок міські голови, видатні архітектори та інші люди, які творили Вінницю. Чому ж це місце досі залишається обійденим увагою, а деякі його таємниці здатні шокувати?

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

На авторському ютуб-каналі журналіста Михайла Курдюкова вийшло відео про кладовище Центральне (Підлісне), що знаходиться у Вінниці.

КРИВАВА ТОЧКА ВІДЛІКУ

Історія цвинтаря, офіційно заснованого у 1945 році, нерозривно пов'язана з трагедією сталінських репресій. Перед головним входом розташований Меморіал жертвам комуністичного терору.

На цьому місці, яке називалося спецзоною НКВС «Фруктовий сад», відбулося перепоховання майже 10 тисяч невинно страчених вінничан та вінничанок,

розстріляних у 1937-1938 роках.

Пам'ятник авторства Козарадського є потужною художньою рефлексією на трагедію. Скульптура зображує людину, поставлену до стіни на розстріл, а поряд — дві скорботні фігури, що створюють християнську алюзію на Розп'яття Христа.

Історик, директор «Музею Вінниці» Олександр Федоришен розповів, що у кварталі почесних поховань, неподалік від тисяч жертв, знайшов свій спочинок Яків Тарнавський — обласний прокурор, який був одним із членів «трійки» НКВС і ставив свій підпис під цими ж самими смертними вироками.

Парадокс, що виконавець злочинних наказів середньої ланки має почесне місце поховання поряд із тими, кого він стратив.

АРХІТЕКТОРИ, МЕРИ ТА РЕФОРМАТОРИ

Центральне кладовище стало останнім притулком для багатьох видатних постатей, які формували архітектурне та інфраструктурне обличчя Вінниці.

Зокрема, це Самуїл Рабін — архітектор, який очолював Облпроект, відповідальний за відбудову та реконструкцію Вінниці після Другої світової війни.

Антоній Крейчі — творець Будинку залізничників та співавтор планування мікрорайону Вишенька.

Генріх Лютворт — міський голова, якого вшановують як «батька» вінницького тролейбуса. Він запустив тролейбусний рух у місті, попри те, що Вінниця не відповідала тодішнім кількісним показникам для отримання дозволу. Тут також похований міський голова Володимир Ваховський, чия виборча кампанія 2000 року перетиналася з постаттю журналіста Георгія Гонгадзе, який тоді був у Вінниці.

ВІДОМІ ТА ЗАБУТІ ІМЕНА

Цвинтар також зберігає пам'ять про релігійних діячів, таких як отець Марцелій Високінський (настоятель костелу Діви Марії Ангельської), який відстоював право вірників відвідувати храм, та Юрія Курія — одного з наймолод-

Михайло Курдюков (ліворуч) з істориком Олександром Федоришеним. Вони разом прогулялися надзвичайно атмосферним Центральним кладовищем

ших учасників антинацистського підпілля у часи Другої світової війни. Його прах був перепохований з Меморіалу Слави, щоб спочивати поруч із матір'ю, згідно з її волею.

Проте Вінниця не має класичного пантеону: могили багатьох відомих вінничан, наприклад, архітектора Григорія Артинова, були втрачені під час рекультивувачії старих цвинтарів.

Особливе місце займають єврейські квартали, що з'явилися після закриття старого єврейського цвинтаря. Тут можна побачити символічні поховання (кенотафи),

зокрема, дитини, яка померла в евакуації.

Хоча більшість написів на старих ділянках виконана російською мовою, цвинтар є живим відображенням багатонаціональної та багатомовної історії міста, де поховання продовжуються і в наш час.

ДИВІТЬСЯ ВІДЕО
НА 20MINUT.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобілки та дивіться відео! (Має бути встановлена програма QR Reader з Android-маркета або аналогічна)

Вінниця, якої ми не знали: історія легендарного будинку Мар'янчика

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
(063)7758334

У самому серці Вінниці, на розі Європейської площі та вулиці Оводова, стоїть будівля, яка пережила кілька епох і змінила не один десяток ролей. Про це розповіли на сторінці Visit Vinnytsia.

Колись — прибутковий дім купця Авраама Мар'янчика, зведений на початку XX століття. Тепер — знову місце, куди приходять вінничани на каву чи вечерю.

Якби цей будинок міг говорити, він розповів би про військових, вчителів, піонерів і телефоністок. І, можливо, навіть підказав би, чому колись його фасад прикрашали український і британський прапори.

На початку минулого століття будівля Мар'янчика була справжнім «торгово-розважальним

центром» свого часу — з магазинами на першому поверсі та міським училищем нагорі.

Але головною перлиною став ресторан «Подолія» — улюблене місце місцевої еліти. Саме тут у листопаді 1919-го офіцери Української Галицької армії святкували річницю створення 6-ї Равської бригади.

Цей вечір став останнім спокійним перед приходом більшовиків. Уже за кілька місяців у будівлі розмістили Будинок Червоної армії.

Після революції класи училища перетворили на клуб Комуни й вечірню школу. Пізніше тут відкрили Будинок піонерів, де радянські діти вчилися співати, клеїти моделі літаків і слухали гасла про світле майбутнє.

А у 70-х роках будівлю зайняла телефонно-телеграфна контора — символ нової епохи зв'язку.

З відновленням незалежності Україна змінилась — і змінився цей дім. Його господарями стали «Укртелеком» та Вінницький навчально-науковий центр Одеської академії зв'язку, які у 2010-х роках провели реконструкцію.

Сьогодні історична будівля знову живе тим, з чого все починалося: торгівлею і ресторанною справою. Тут працюють одразу кілька закладів харчування, і в повітрі знову чути запах кави, а не друку телеграм.

Стару цеглу ще можна побачити на фасаді — вона нагадує, що цьому дому понад сто років.

Особливий акцент архітектури — напівкруглий еркер і ротонда під металевим куполом зі шпилем, які створюють відчуття європейського шарму в самому центрі Вінниці.

Є ще одна деталь, про яку мало хто знає.

Будівля Мар'янчика була справжнім «торгово-розважальним центром» свого часу. Тут були розташовані магазини на першому поверсі та міське училище нагорі

Коли тут працював ресторан «Подолія», на його фасаді поруч із українським майорів британський прапор. Чому саме британський — історики не знають. Але це не єдине місце у Вінниці,

яке якимось чином пов'язане з Англією.

Можливо, десь у міських архівах ще лежить відповідь. А поки — залишається загадкою, яку варто розгадати.

SMARTCINEMA

(вул. Оводова, 51, ТЦ «Sky Park»,
4 поверх тел. (096)003-50-50)

Батьківські збори

Комедія. 5.11, поч. о 10.40, 12.40, 13.40, 14.40,
15.40, 16.40, 17.40, 18.40, 19.40, 20.40, 21.40
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Зла: Чародійка

Фентезі. 5.11, поч. о 18.00
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Божественна Сара

Драма. 5.11, поч. о 9.20, 17.30
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Титанік: Шлях у вічність

Історична драма. 5.11, поч. о 9.00
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Маска

Трилер. 5.11, поч. об 11.20
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Чорний телефон-2

Трилер. 5.11, поч. о 13.30, 18.40, 21.00
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Джестер-2

Жахи. 5.11, поч. о 9.00
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Я не залізна

Драма. 5.11, поч. о 9.50
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Сірі бджоли

Драма. 5.11, поч. о 10.40
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Грабіжник за покликанням

Комедія. 5.11, поч. о 21.10
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

Антарктида

Документальний. 5.11, поч. о 16.50, 19.10
3 6.11 довідка за тел. (096)00035050)

КІНОТЕАТР «РОДИНА»

(вул. Миколи Оводова, 47. Тел. (068)6704069)

Мандри Моксі. Ня!

Анімація. 5.11, поч. о 10.00
Кролецип та секрет Бабака

Анімація. 5.11, поч. о 12.00, 14.00

Загублена принцеса

Пригоди. 5.11, поч. о 16.00

КІНОТЕАТР «CINEMA CITI»

(Мегамолл, вул. 600-річчя, 17 Е)

Місія «Санта»

Анімація. 5.11, поч. о 10.30, 12.30, 14.30, 16.30
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Бугонія

Фантастика. 5.11, поч. о 18.30
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Кролецип та секрет Бабака

Анімація. 5.11, поч. о 10.00, 12.00, 14.00, 16.00
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Прокляття Шелбі Оукс

Містичний трилер. 5.11, поч. о 21.00
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Крижаний драйв

Трилер. 5.11, поч. о 14.20
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Блакитна стежка

Драма. 5.11, поч. о 16.40
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

Трон: Арес

Фантастика. 5.11, поч. о 10.30, 13.00, 18.00, 19.30
3 6.11 довідка за тел. (080)0308111)

ТЕАТР

ТЕАТР САДОВСЬКОГО

(вул. Театральна, 13. тел. 67-09-07, 67-26-54)

Занепали янголи

Мала сцена. Комедія. 6.11, поч. о 18.00

Кассандра

Трагедія
13.11, поч. о 18.30

Потяг

Мала сцена. За творами М. Коцюбинського
11.11, поч. о 18.00

Ці вільні метелики

Мала сцена. Чуттєва мить
12.11, поч. о 18.00

КВІТКА

Пісня наяву та уві снах
12.11, поч. о 18.30

Моя професія — синьйор з вищого світу

Комедія
14.11, поч. о 18.30

Лісова пісня

Міф з прадавніх часів
19.11, поч. о 18.30

ЛЯЛЬКОВИЙ ТЕАТР «ЗОЛОТИЙ КЛЮЧИК»

(Хмельницьке шосе, 7. Тел. (067)1704770)

Наш веселий Колобок

Казка-комедія
8.11, поч. об 11.00 та 14.00

Не хочу! Не буду!

Лялькове естрадно-циркове шоу
9.11, поч. об 11.00 та 14.00

СІМЕЙНИЙ ВІДПОЧИНОК

У Подільському зоопарку понад 220 тварин

Подільський зоопарк у Вінниці — це не просто місце, де можна подивитись на тварин та птахів різних видів, а й приємно провести час, адже тут на території є й дитячі ігрові майданчики, зелені куточки, тут сучасна інфраструктура, з відтворенням фрагментів природного середовища, у якому мешкають звірі та птахи. А також всю територію прикрашають скульптурні зображення, які чудово вписуються у світлини відвідувачів.

У Подільському зоопарку мешкає понад 220 тварин, всіх не перелічити: ягуар Джекі і тигриця Ліза, ведмеді бурі та гімалайські, мавпи, дикообрази, вовки і лисиці, зубри, верблюди, зебра, антилопи, олені благородні і плямисті, угорська сіра корова, коні, косулі, поні, лами, муфлони, альпаки, камерунські кози, вівці, привисті барани, кулани, борсуки, носухи, лемури, вепри, єноти, сурикати, мавпи мармазетки, а ще різновиди птахів: пелікани, орли, беркути, білоголові сиби, фазани, страуси, павичі, цесарки, рідкісні породи голубів, качки мандаринки, лебеді білі та чорні.

Адреса Подільського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія Зупінського, 9. Графік роботи зоопарку: з 9.00 до 19.00, без вихідних. Вартість квитків: для дорослих — 100 грн, для школярів та студентів (за наявності учнівського та студентського квитка) — 50 грн, для дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для дітей до 3 років — вхід безкоштовний. Телефон для довідок: (0432)61-92-55; (097)4048919.

КОНЦЕРТИ

Віктор Павлік 15 листопада у Вінниці! Концерт до 60-річчя

Віктор Павлік у Вінниці з великим святковим концертом до 60-річчя! 15 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського співатимете разом всі улюблені хіти! Пісні з дитинства і юності, з касет, дисків, платівок і TikTok-трендів, з 80-х, 90-х і 2000-х, з ваших весіль, освідчень і всіх пам'ятних серцю подій! У свій ювілейний рік народний артист України підготував виняткову концертну програму, поєднавши все найкраще, що співав для нас за понад 40 років на сцені! Це буде незабутній вечір-свято душі, де «сяє зірка Шикидим»! Всі культові хіти, яскраві сучасні прем'єри, драйв і магія бездоганного живого виконання, щире спілкування і фантастична енергетика Віктора Павліка та його гурту! Цей концерт запам'ятають всі! Квитки — від 360 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, Вінницькій філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

LELY45 30 листопада у Вінниці

Неймовірна LELY45 з особливим концертом і презентацією нового альбому 30 листопада о 18.00 у філармонії! Її треки входили до світового TOP-20 Shazam, альбоми потрапляли до TOP-5 Apple Music, а загальна кількість прослуховувань перевищує 150 мільйонів. Смілива й відверта LELY45 — артистка, яка створює без компромісів. Слухачі цінують її за щирість, чесні тексти та сценічну енергетику, яка тримає від першої до останньої ноти. У програмі концерту прозвучать як прем'єри, так і найвідоміші пісні: «Моя душа», «Вісім», «Спробуй купи мене», «Давай, дивись» та інші! Це буде яскравий вечір, наповнений емоціями, драйвом та енергетикою LELY45, яку неможливо забути! Квитки — від 420 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, Origami.

«Вечори на хуторі поблизу Диканьки» 8 грудня

Музична вистава «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» 8 грудня у Вінниці! Оксана Пекун, Валерій Астахов, Ан-носухи, лемури, вепри, єноти, сурикати, мавпи мармазетки, а ще різновиди птахів: пелікани, орли, беркути, білоголові сиби, фазани, страуси, павичі, цесарки, рідкісні породи голубів, качки мандаринки, лебеді білі та чорні. Адреса Подільського зоопарку у Вінниці: вул. Сергія Зупінського, 9. Графік роботи зоопарку: з 9.00 до 19.00, без вихідних. Вартість квитків: для дорослих — 100 грн, для школярів та студентів (за наявності учнівського та студентського квитка) — 50 грн, для дітей від 3 до 6 років — 20 грн, для дітей до 3 років — вхід безкоштовний. Телефон для довідок: (0432)61-92-55; (097)4048919.

Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

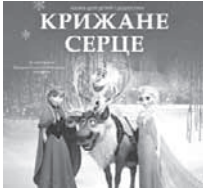
«SYMPHONY OF GAMES» 16 листопада! Вперше у Вінниці

Грандіозна прем'єра, що відкриє портал у світ улюблених комп'ютерних ігор! Понад 40 артистів на сцені! Надзвичайний симфонічний оркестр, харизматичні солісти і всі культові хіти з легендарних ігор! Масштаб, захват, феєрія! На концерті «SYMPHONY OF GAMES» 16 листопада о 18.00 у театрі ім. Садовського оживе музика з улюблених ігор у симфонічному виконанні: «World of Warcraft», «Witcher 3», «Grand Theft Auto», «Fallout4», «The Elders Scrolls V», «Runescape», «Journey», «Dragon Age Inquisition», «Ghost of Tsushima», «Undertale», «Octopath Traveler», «Ori and the Blind Forest», «Baldur's Gate 3», «Street Fighter V», «Final Fantasy VII»! Програма приголомшлива! Весь ігровий світ у одному фантастичному концерті! Це буде епічно! Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, «Метроном», Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Новорічна місія Рятівників» 14 грудня

Для діток Вінниці магія розцвіте у Бухті Пригод! Не пропустіть 14 грудня о 12.00 у театрі ім. Садовського яскраву шоу-виставу для всієї родини «Новорічна місія Рятівників». Вистава поставлена за мотивами популярного мультфільму «Щенячий патруль», тож діти зустрінуться з усіма улюбленими героями: Чейзом, Скай, Маршалом, Рубі, Роккі і Райдером та разом переживуть неймовірні пригоди! Окрім захоплюючого сюжету, шоу-вистава вразить мегакостюмами, передовими технологіями, інтерактивними розвагами й танцями, подарувавши всім море позитивних емоцій. А після вистави відбудеться фотосесія з героями для усіх бажаючих. Квитки — від 350 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

«Крижане серце» 4 січня у Вінниці

Ельза і Анна, веселий Олаф і олень Свен, принц Ханс, добрий Крістоф та жителі казкового королівства запрошують діток Вінниці у світ неймовірних пригод! 4 січня о 12.00 у концертній залі Вінницького педуніверситету не пропустіть феєричну музичну казкову виставу «Крижане серце»! Словнена яскравих танців і пісень, див і перетворень, ця постановка є адаптацією відомого бродвейського мюзиклу «Frozen» і одного з найулюбленіших диснейських мультфільмів сучасних дітей «Крижане серце». Музична, яскрава, чарівна казка сповнена любові, яка може розтопити навіть «Крижане серце»! Цю історію люблять, як дорослі, так і діти! Квитки — від 250 грн. Купуйте на сайті afisha.vn.ua та у касах у театрі ім. Садовського, філармонії, Офісі туризму Вінниці, готелі «Франція», «Артинов», CHERDAK, магазинах «Метроном» і Rock-n-Roll, центрі розвитку Origami.

АНЕКДОТИ

- ***
— Відкрийте, поліція!
— Ми вас не викликали!
— Нас викликали ваші сусіди!
— Ну так і йдіть до сусідів, чого ви сюди прийшли?

— Ти мене кохаш?
— Так.
— А шубу мені купиш?
— Так.
— А сережки?
— І сережки, і машину. Поклади рушницю, люба!

— Коханий, я пішла сміття викину, і в магазин сходжу. Тобі щось потрібно?
— В магазині?
— Ні, на смітнику!

— Чому ви спізнались на роботу?
— А чому ви зарплату затримуете?
— Але ж ви все-одно її отримуете.
— Так і на роботу я все ж таки прийшов.

— Дідусь, а ти ким працював до пенсії?
— Кухарем.
— А чому ж ти ніколи нічого не готуєш, бабусі не допомагаєш?
— Так я ж на пенсії!

— Коханий, з якою країною я в тебе асоціююсь?
— З Італією!
— Бо я така пристрасна?
— Ні! Бо вариш тільки макарони!

Чоловік повернувся з полювання.
Дружина:
— Як полювання?
— Місяць не будемо купувати м'ясо!
— Ти приніс кабана?
— Ні, пропив зарплату!

Впав альпініст у прірву. Друзі-альпіністи йому кричать:
— Слава, у тебе руки цілі?
— Цілі.
— Ноги цілі?
— Цілі.
- Так лізь назад!
— Не можу.
— Чому?
— Я ще не долетів!

— А ти чим займаєшся?
— Я ландшафтний дизайнер.
— Прикольнo! А що це означає?
— На бульдозері працюю...

Розмовляють троє хірургів. Перший:
— Найзручніше оперувати бібліотекарів: у них там усе розташовано в алфавітному порядку.
Другий:
— Ні, найзручніше оперувати електриків: у них усе відрізняється за кольорами.
Третій:
— А от найзручніше оперувати автомеханіків: якщо після операції щось зайве залишиться, вони це сприймають з розумінням і не обурюються.

Турист підходить до фермера:
— Вибачте, чи не дозволите мені пройти через ваше поле. Інакше я не встигну на останній потяг.
— Йди звичайно. А якщо мій бик тебе побачить, то встигнеш і на попередній.

Чоловік з дружиною дивляться фільм жажів. На екрані з'являється монстр.
Дружина:
— Ой, мама.
Чоловік:
— Впізнала, так?

Викрали українця, привели його на озеро, занурили головою у воду і питають:
— Долари є?
— Ні.
— Євро є?
— Ні.
— Гривні є?
— Хлопці, ви або глибше мене занурюйте, або довше тримайте, бо нічого не видно.

ФОТО ТИЖНЯ

Осінь Вінниця. Фото Валентина Порохняка

ПОГОДА У ВІННИЦІ

	GISMETEO	SINOPTIK	METEO.UA
СЕРЕДА 5.11	+10 +8	+9 +5	+14 +8
ЧЕТВЕР 6.11	+10 +6	+10 +5	+13 +6
П'ЯТНИЦЯ 7.11	+9 +4	+10 +4	+13 +6
СУБОТА 8.11	+8 +3	+10 +3	+13 +6
НЕДІЛЯ 9.11	+9 +4	+10 +4	+13 +6
ПОНЕДІЛОК 10.11	+9 +6	+8 +4	+11 +5
ВІВТОРОК 11.11	+8 +8	+6 +4	+12 +6

ГОРОСКОП

- ОВЕН**
Цього тижня ви відчуєте внутрішній запал і бажання діяти. Успіх можливий у ділових переговорах і нових починаннях.
- ТЕЛЕЦЬ**
На роботі — період уточнень, дрібниць, що вимагають терпіння. Гроші приходять несподівано, але контролюйте витрати.
- БЛИЗНЮКИ**
Тиждень принесе активність і зміни, нові знайомства, пропозиції співпраці чи неочікувані поїздки. На роботі відкриваються перспективи, але не варто ділитися планами передчасно.
- РАК**
Варто присвятити час творчості або улюбленим справам. Робочі питання вирішуватимуться повільно, але стабільно. У фінансах краще уникайте ризиків і позик.
- ЛЕВ**
Настає період, коли ви зможете проявити лідерські якості й отримати заслужену винагороду. У кар'єрі є шанс заявити про себе перед керівництвом або великою аудиторією.
- ДІВА**
Вдалий час для планування, навчання, аналітики й наведення ладу у справах. На роботі — можливість завершити старий проєкт і отримати винагороду.
- ТЕРЕЗИ**
Ви відчуєте бажання змінити звичний ритм, випробувати щось нове. У професійних справах — нові контакти й можливість співпраці.
- СКОРПІОН**
Можливі сміливі кроки, зміни у кар'єрі чи стосунках. Не варто боятися нового. У роботі — прорив або цікава пропозиція. Гроші придуть із неочікуваного джерела.
- СТРЕЛЕЦЬ**
Вас очікують подорожі, креативні ідеї та нові цілі. У кар'єрі — шанс вийти на ширшу аудиторію чи отримати підвищення. Фінанси радують, але витрати на подорожі можуть зрости.
- КОЗОРІГ**
Тиждень вимагатиме дисципліни. Робочі справи йдуть за планом. Можливі важливі переговори, нові проєкти й вигідні пропозиції. У фінансовому плані очікується невеликий, але приємний прибуток.
- ВОДОЛІЙ**
Ви відчуєте прагнення до змін, нових ідей і творчого самовираження. Нові ідеї буквально переповнюють. У роботі — натхнення, але потрібен порядок, аби не розпоршитись. Фінанси зростають, якщо діяти креативно.
- РИБИ**
У справах покладайтеся на внутрішні відчуття. У професійній сфері — можливість довести свій талант. Гроші приходять через творчі ідеї, але уникайте ілюзій.

РЕКЛАМА

ТАМ, ДЕ
НОРМАЛЬНО

DAVINCI.ARM

